

Cena numeru 25 gr.

Redakcja i Administracja:
Kraków
ul. Duna,ewskiego 5
Telefon Redakcji 103-96
Telefon Administracji 103-10
Adres dla telegramów:
NAPRZOD KRAKÓW

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Miesięcznie zł. 5.50

Tygodniowo zł. 1.25

w Krakowie

Zagranicą 9 złotych

miesięcznie

Za zmianą adresu 50 gr.

Wychodzi oddziennie rano z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych

Konto PKO Kraków 400.670

„Mentalność“ Sanojców

P. Kostek-Grzybowski popełnił w „Czasie“ artykuł wstępny, zatytułowany „Liberalizm endecko-socjalistyczny“, którego tok myślenia, typowo sanojcowaty, wymownie świadczy, że jego autor tylko osobliwym przypadkiem zablakał się do „Czasu“.

W rzeczonym artykule p. Grzybowskiego ze zdumieniem czytamy zdania, odważnie potępiające znany pogląd na naród polski jako na „naród idiotów“:

„Najszkodliwszym defetyzmem i robotą, pomagającą jedynie obcym agenturam, jest twierdzenie, iż społeczeństwo polskie jest tak niedojrzałe, tak bierno i tak tohórzliwe, iż można nim rządzić wbrew niemu i dla własnych, nie ogólnopństwowych interesów. Rzucanie takich hasel na fale agitacji politycznej, w szerokiej masie, jest wyrazem właśnie głębokiej pogardy dla Narodu, jest najszkodliwszą destrukcją. Swoboda dla takiej propagandy politycznej, jest swobodą swawoli i anarchji, a nie swobodą wolnej demokracji.“

Z tego śmiałego i bezwzględnie przeciwstawienia się „ideologii“ opartej na przekonaniu, jakoby naród polski był „narodem idiotów“, jakąż konsekwencję wysnuwa p. Kostek-Grzybowski? Tę oto, że

„W tem leży traźność nowej ustawy o zgromadzeniach.“

Przecieramy oczy. Gdzie tu jest logika? Gdzie tu jakiś sens? Uderzające pokrewieństwo duchowe ze znanym aforyzmem niemieckim: „Des Lebens Unverstand mit Wehmut zu geniessen, ist Tugend und Begriff.“

Co po polsku znaczy mniej więcej: „Władz na gruszkę, rwał pietruszkę.“

Po tym fundamentalnym wstępie teoretycznym, rozpoczynającym się od lapidarnej rewelacji: „Życie polityczne jest walką“, — przechodzi p. Kostek-Grzybowski do analizy liberalizmu i ogłasza następujące odkrycie:

„Mentalność opozycji jest pozostałością o kresu od połowy XVIII do początku XX wieku.“

To prawda. I tasama „mentalność“ żyje nieprzerwanie po dzień dzisiejszy w duszach elementów zdrowych i uczciwych, obcą zaś jest tylko — jak się p. Grzybowski dosłownie wyraża — „grupie, która dla interesów osobistych i wbrew woli ogromnej większości społeczeństwa“ forsuje swoją „mentalność“.

Właśnie przed tygodniem wystawiono w Teatrze Narodowym w Warszawie sztukę z drugiej połowy XVIII wieku, która jest nieśmiertelnym odzwierciedleniem owej „mentalności“ liberalnej czyli wolnościowej: Szyllerowskiego „Don Carlosa“, którego początek tłumaczył Adam Mickiewicz. Na premierze obecny był w łoży p. prezydent Mościcki. W chwili, gdy na scenie markiz Posa (Węgrzyn) klęknął przed królem Filipem II (Solski) i wyrzekł owe słynne słowa:

— Królu! Daj nam wolność myśli!

na całej widowni zerwał się huragan oklasków, który demonstracyjnie trwał przez kilka minut.

.....Tak jest! wróciliśmy się do drugiej połowy XVIII wieku. Z tą tylko różnicą, że w wieku XVIII społeczeństwo miało do czynienia z absolutyzmem oświeconym, a dziś p.

Grzybowski zaleca absolutyzm nieoświecony, „mentalność“ Sanojców, przeciw ideałom i interesom całego narodu.

Bez wyjścia

(Korespondencja własna „Naprzodu“)

Warszawa, 28 lutego.

Nie można ze zrozumiałych powodów powtórzyć wszystkich krążących wersji na temat ciężkiego położenia skarbu i bezradności w sferach sanacji. Opowiadają tutaj rzeczy zupełnie autentyczne, które pouczają, że w sferach miarodajnych zapanował najczarniejszy pesymizm, że sfery te znalazły się w sytuacji bez wyjścia. Cała Warszawa rozpowiada sobie rozmowę pewnej delegacji przemysłowców budowlanych z dyrektorem departamentu budżetowego w min. skarbu p. Nowakiem; wszyscy głośno mówią o dziwnym sposobie, jaki ma być użyty przy wypłacie poborów urzędniczych na 1 marca i o jeszcze dziwniejszym na 1 kwietnia; wszyscy są zrozpaczeni, nikt rady nie ma.

Charakterystyczna dla położenia jest kolportowana szeroko wiadomość o wędrowce pewnych sum należących do pewnych ludzi do banków zagranicznych. Cisami ludzie, którzy kpią sobie z „pończoszkarzy“ (przechowujących pieniądze w pończochach zamiast lokować je w bankach) albo którzy rzucają gromy na złych patriotów lokujących swe kapitały zagranicą — cisami ludzie robią to samo w myśli, że to się da ukryć i że cokolwiek będzie, oni nie stracą. Cóż, kiedy te pieniądze są w takich rękach, które gromią innych za podobne postępowanie, same zaś są bezpieczne — także ze znanych powodów.

Sanacja jest w rozsypce — oto powszechna opinia. Chce siebie i swą władzę ratować za wszelką cenę i stąd powstają dzikie wprost projekty, które lepiej niż tamte symptomy wskazują, że położenie jest rzeczywiście bez wyjścia. Ludziska się dziwią, że sanacja mimo powszechnych drwinek wciąż uprawia czwartkowe obrzędy tj. w każdy czwartek obraduje sejmowa komisja konstytucyjna nad zmianą konstytucji. Wszak sanacja wie, że o własnych siłach uchwalić się mającego projektu nie zdoła przeprowadzić, nie rozporządzając konieczną większością kwalifikowaną i nie mając zresztą żadnej pewności, czy „czynnik miarodajny“ jej projekt przyjmie. Jeżeli więc mimo to komisja obraduje, ma to głębszy sens, który objaśniają w następujący sposób:

Obecna sesja budżetowa ma się zakończyć między 18 a 22 marca, zależnie od tego, kiedy Sejm skończy swą fabryczną robotę „uchwalania“ pewnych dla rządu ważnych ustaw. Nie idzie to tak gładko, jak wykazało wczorajsze (sobotnie) posiedzenie, na którym wyszło na jaw, że panom z BB znudziła się już ta mechaniczna robota i woleli pójść do przyjemniejszych lokali niż siedzieć na sali przy ul. Wiejskiej. Po zamknięciu sesji i przetasowaniu rządu odbędzie się w maju lub czerwcu sesja nadzwyczajna z jednym punktem: uchwalenie nowej ordynacji wyborczej. Ma ona być tego rodzaju, żeby — z dodatkiem znanych z „wyborów brzeskich“ w listopadzie 1930 me-

tod — dać sanacji kwalifikowaną większość tj. wolną drogę do uchwalenia ram, w które rząd wprawi taką konstytucję, jaka będzie „centralnej figurze“ dogadzać.

Prosty sposób, nieprawdaż? Ale ta misterna gra ma poważny mankament, mianowicie czy sanacja doczeka się maja czy czerwca, czy pierwiej nie nastąpi stan, w którym przedewszystkiem ona zniknie. Bo dopiero tu, w centrum państwa i centrum życia politycznego, ma się prawdziwe wyobrażenie o wprost bezna dziejności położenia: O pożyczce zagranicznej bez zmiany systemu nikt poważnie nie mówi, a o dobrowolnej zmianie sanacja głośno jeszcze mówić nie chce. Coś tam za kulisami się dzieje, jakieś matactwa się toczą, ale obie zainteresowane strony: sanacja i endecja nie chcą się do tego przyznać — endecja dlatego, że woli ona, jak się spodziewa, objąć cały spadek aniżeli brać udział tylko w kiepskim interesie. W każdym razie miny u wczoraj jeszcze tak buńczucznych menderów BB są coraz smutniejsze; szara brać jeszcze się ciska, ale głowacze są coraz cichsi i coraz pokorniejsi. Wprowadzili państwo i siebie w położenie bez wyjścia.

Korzyści autonomji

Donosząc o uchwaleniu w Sejmie ustawy o szkolnictwie prywatnym, zaopatruje „Polonia“ tę wiadomość w następującą uwagę:

„W ten sposób ustawa, dająca obecnemu systemowi prawo pozamykania wszystkich szkół prywatnych, które sanacji nie są dogodne, doszła do skutku. Obowiązuje ona w całej Polsce, z wyjątkiem województwa śląskiego. Jest to jeszcze jeden z wielu dowodów, jak wielkie znaczenie ma autonomia Śląska“.

Krytykują a głosują bezkrytycznie

Wspominaliśmy o tem, że sanacyjne „Słowo“ wileńskie wpadło na temat krytykowania ciała profesorskiego uniwersytetu w Wilnie, chociaż liczy ono tak wielki zaciąg sanatorów. Oto znów widzimy artykuł zatytułowany: Akademy i Uniwersytet (podpisany literami W. Ch.). Autor pisze, iż Uniwersytet wileński pod trzema względami wyróżnia się z pośród innych uniwersytetów:

„1) Posiada bodaj największą ilość brakujących lub nieobsadzonych katedr, tak, że niektóre grupy nauk stają się fikcją.

2) Odnacza się niezwykle płynnym składem profesorów. (Niektóre katedry, a nawet całe wydziały, wyglądają, jak hotele).

3) Może wykazać się nieproporcjonalnie wielką ilością profesorów, łączących pracę naukową z działalnością polityczną. Ilość profesorów USB, piastujących godności ministrów, senatorów i posłów, jest imponująca.“

Zapomina jednak organ obszarników kresowych, że właśnie sanacja wpływa na rozpolitykowanie profesorów wileńskich i że rozpolitykowanie osób, mających dawać wzór bezinteresownej pracy naukowej, wzrastać będzie w miarę, jak od wszystkich uczelni wymagać się będzie nie pracy i współzawodnictwa naukowego, lecz narzucić im postronne cele polityczne.

„Student szuka w profesorze przedewszystkiem człowieka nauki, entuzjasty wiedzy, przewodnika bezkompromisowego i natchnionego!“ — woła w natchnieniu p. W. Ch.

Takie rzeczy powinno się mówić w Sejmie — i nie przebiecować projektów wychowawczych.

Strajk górników

ZJAZD RADCÓW ZAŁOGOWYCH CZG NA GÓRNYM ŚLĄSKU PRZECIWIW PROKLAMOWANIU STRAJKU

W niedzielę odbył się w Katowicach okręgowy zjazd radców załogowych Centralnego Związku Górników. Na kongresie tym obecnych było około 200 delegatów z 31 kopalni G. Śląska, poza tym przedstawiciele klasowych związków z Czechosłowacji sekr. tow. Topka, oraz reprezentanci Zagłębia Dąbrowskiego, którzy jednak nie zabierali na zjeździe głosu. Zjazd miał przebieg spokojny, a dyskusja toczyła się w ramach nader rzeczowych. Przewodniczył prezes CZG tow. Kozubek.

Ogólny referat o sytuacji, wytworzonej po rozbiciu jednolitego frontu robotniczego na G. Śląsku oraz o stanowisku, zajętem przez CZG na G. Śląsku w stosunku do pracodawców, rządu i Zespołu Pracy wygłosił sekr. gen. CZG tow. poseł Stańczyk, proponując, by delegaci zastanowili się dokładnie nad wytworzonym położeniem i biorąc pod uwagę trudności, stojące na drodze do proklamowania strajku generalnego na G. Śląsku, z rozważą wypowiedzieli opinie reprezentowanych przez nich załóg, oraz zajęli odpowiednie stanowisko na zjeździe. Tow. Stańczyk zwrócił uwagę na to, że dzięki stanowisku Zespołu Pracy na G. Śląsku front robotniczy uległ załamaniu i, że wskutek tego akcja strajkowa zgóry skazana jest na załamanie się.

W dyskusji większa część delegatów wypowiedziała się przeciw proklamowaniu strajku w górnictwie śląskim, a mniejsza część, operując ogólnikami, zalecała natychmiastowe proklamowanie strajku.

Po dyskusji zabrał ponownie głos tow. Stańczyk, wnosząc o przeprowadzenie głosowania kartkami, co większością głosów postanowiono.

[Wynik głosowania był następujący:

Delegaci 17 kopalni G. Śląska wypowiedzieli się za strajkiem, 12 przeciw, a 2 kartki oddano białe. Nie byli obecni przedstawiciele 11 kopalni śląskich.

Tow. Stańczyk o rezultatach w zagłębiach dąbrowskim i krakowskim

„Polonia” z 29 lutego ogłasza wywiad z generalnym sekretarzem CZG tow. Stańczykiem na temat sytuacji, wytworzonej uchwałąmi niedzielnego zjazdu radców załogowych CZG w Katowicach. Na zapytanie, jakie będą w obecnych warunkach wyniki strajku w zagłębiach dąbrowskim i krakowskim, tow. Stańczyk oświadczył:

„Wobec niemożności proklamowania solidarnego strajku na G. Śląsku, strajk częściowy, chociażby większości zatrudnionych, nie przyniesie zwycięstwa. Strajkujący obu zagłębi Dąbr. i Krak. znaleźli się w wyjątkowo trudnej sytuacji, bowiem Górny Śląsk może cały kraj zaopatrzyć dostatecznie w węgiel.

Jednak, mimo trudności proklamowania strajku na G. Śląsku, górnicy zagłębia są zdecydowani wytrwać nadal w walce.

We wtorek 1 marca odbędzie się w Sosnowcu konferencja delegatów strajkujących górników, która zastanowi się nad wytworzoną sytuacją.

Ostatecznie — mówił dalej tow. Stańczyk — jak wiele strajków, tak i ten choć tak solidarny, może wyczerpać robotnika do tego stopnia, że będzie musiał skończyć się bez osiągnięcia zamierzonych celów. Ale tego rodzaju liczenie przemysłowców na wyczerpanie robotników nie przy-

W wyniku głosowania zjazd na wniosek tow. Stańczyka przyjął wniosek następującej treści:

„Wobec tego, że wynik głosowania wykazał 25 kopalni przeciw strajkowi, a tylko 17 za strajkiem, konferencja stwierdza niemożność proklamowania przez CZG na G. Śląsku strajku w górnictwie”.

REZOLUCJA

Po przeprowadzonej dyskusji uchwalono rezolucję następującej treści:

„Konferencja radców załogowych CZG Górnego Śląska wyraża hołd i uznaje walczącym za wspólną sprawę górniczą górnikom Zagłębia Dąbrowskiego i Krakowskiego, stwierdzając z bólem, że wskutek stanowiska Zespołu Pracy górnicy Zagłębia Dąbrowskiego walczą osamotnieni i, że wskutek tego CZG nie może wywołać solidarnej na Górnym Śląsku walki, która mogłaby jedynie zapewnić wszystkim górnikom pełne zwycięstwo w tej ciężkiej walce.”

Konferencja stwierdza dalej, że CZG zrobił wszystko, aby ogólnym strajkiem proklamowanym wspólnie ze Zespołem Pracy, obronić dotychczasowe place górników wszystkich Zagłębi. Przeprowadzenie jednak skutecznej walki strajkowej zostało uniemożliwione przez stanowisko Zespołu Pracy, który wbrew uchwale wspólnego kongresu nie tylko przeciwstawił się proklamowaniu wspólnego strajku, ale nawet nie zgodził się na zwolnienie wspólnego kongresu.

W tych warunkach Konferencja radców CZG Górn. Śląska aczkolwiek gorąco pragnie walki, nie może tak długo zadecydować o proklamowaniu strajku na Górn. Śląsku, dopóki ogół górnośląskich górników nie porzuci szeregu Zespołu Pracy.

Na wstępie obrad zjazdu delegacji po przemówieniu tow. Stańczyka, stojąc w milczeniu wyrazili głęboki hołd pamięci padłym w walce o pracę i place robotnikom.

czyni się do uspokojenia, a tem mniej do umożliwienia normalnej pracy. Rozgorzenie górników bowiem będzie przy każdej nadarzającej się sposobności podjęta do podjęcia próby ponownej walki i przeprowadzenia swych postulatów.

Ogólna sytuacja gospodarcza i ostatnie pociągnięcia przemysłowców w górnictwie składają się na to, że można z całą pewnością powiedzieć, iż stoimy wobec nieuniknionego konfliktu w tym przemysle na G. Śląsku. W konfliktcie tym Zespół Pracy będzie musiał w najbliższych dniach stanąć do zdecydowanej walki wobec nowych żądań przemysłowców.

CZG licząc się z rozwojem stosunków, przygotowuje się do tej walki, aby w decydującej chwili mógł bez oglądania się na Zespół Pracy walkę rozpocząć i do skutku ją doprowadzić.

LIST CZG DO ZESPOŁU PRACY

Tow. Stańczyk wystosował do prezesa Związku Górn. ZPP Grąbka obszerny list, w którym uzasadnia stanowisko CZG a zarazem w kategoriach formy odpięra zarzut, podniesiony przez Zespół Pracy, jakoby CZG nie wglębiał się w istotę obecnej walki i nie pojmował nałożonego nań w obecnej chwili obowiązku.

— 000 —

Wypowiedzenie umowy cennikowej

W GÓRNICTWIE I HUTNICTWIE NA GÓRNYM ŚLĄSKU

Po wypowiedzeniu w grudniu zeszłego roku ramowej umowy cennikowej dla kopalni węgla, koksowni kopalnianych, kopalni rudy oraz fabryk brykietów z dnem 31 marca, przyszło obecnie wypowiedzenie idealnej części umowy taryfowej w hutnictwie górnośląskim. Mianowicie Związek pracodawców przemysłu górno-hutniczego wystosował wczoraj do Zespołu pracy Związków Zawodowych przemysłu hutniczego oraz do związków zawodowych metalowców na Śląsku pismo następującej treści:

„Związek pracodawców wypowiada na dzień 31 marca 1932 r. obecnie obowiązujące umowy taryfowe:

1) dla górnośląskich hut żelaza 2) dla górnośląskich hut cynkowych wraz z pracowniami, z fabrykami kwasu siarkowego, szamoty i umowy, dla górnośląskich walcowni cynku, prasowni huty Teresy, oraz dla huty ołowiu Walter Chronek i dla państwowej huty

ołowiu i srebra w Strzybnicy, 3) dla zakładów chemicznych, 4) dla górnośląskich koksowni. Podpis: (—) Tarłowski”.

Pozatem fabryka „Natronag” w Kaletach również wypowiedziała umowę taryfową. Ostatnia umowa zawarta została w styczniu br. Wreszcie w pierwszej połowie marca br. należy się spodziewać wypowiedzenia umowy zarobkowej w hutach żelaza Górnego Śląska, która, jak wiadomo, w myśl styczniowego orzeczenia specjalnej komisji rozjemczej obowiązuje do końca marca br.

Klasa robotniczego Górnego Śląska stoi przed nowymi walkami w obronie swych zdobyczy społecznych. Przedsiębiorcy w hutnictwie żelaza dążą bowiem do skasowania względnie obciążenia wynagrodzenia za godziny nadliczbowe (w niedziele i święta) i przygotowują aak na dotychczasowy czas pracy, na ulępy, deputaty węglowe i dodatki rodzinne. Ponadto przedsiębiorcy dążą do ograniczenia świadczeń socjalnych. Podobne zamia-

ry mają przedsiębiorcy wobec górnictwa górnośląskiego. Klasa robotnicza stoi przed ciężkimi walkami o byt i utrzymanie zdobyczy społecznych i dlatego proletarijat musi się zjednoczyć w jednolitym froncie i pod jednym sztandarem.

Niezwykłe klepsydry na murach miast zagłębia

„Polonia” Nr. 2655 donosi: W związku z tragicznymi zajściami, jakie miały miejsce na Śląsku i w Zagłębiu, w ubiegły piątek wieczorem na murach miast i osad fabrycznych w Zagłębiu pojawiły się klepsydry treści następującej:

„Pauli w walce o chleb i pracę 21 stycznia 1932 roku w Paruszwcu na Górnym Śląsku:

Kotula z Kuźni Rybnickiej,

Ogierman z Rybnika;

21 lutego 1932 r. w Zagłębiu na „Ksawerze” pod Będzinem:

D. Kajda,

M. Adamczyk z Będzina;

22 lutego 1932 r. w Czeladzi:

A. Bartosiak,

S. Paź;

24 lutego 1932 r. w Nowym Bytomiu:

A. Kowalski.

Cześć ich pamięci!

Centr. Kom. Wyk. PPS.

Centr. Kom. ZZ

Rozklejone na murach klepsydry, wywołały ogromne wrażenie wśród ludności, a przede wszystkim robotników.

W nocy z piątku na sobotę jakaś tajemnicza ręka oczyściła mury z klepsydr, z których pozostały jedynie białe-czarne strzępy. Wywołało to zrozumiałe oburzenie mas robotniczych, które zadają sobie pytanie: kto, i w jakim celu usunął klepsydry?

Strajkujący otrzymają bardzo skromne zaliczki

W związku z kończącym się miesiącem, w którym to czasie zwykle następują wypłaty zaliczek, na zarobki, zarządy kopalni rozważały myśl czy wypłacić zaliczki strajkującym, czy też tylko pracującym robotnikom. Zdecydowano jednak, ażeby wypłacić część skromnych zarobków wszystkim robotnikom i w tym celu przygotowywane już są listy plac. Zaliczki będą wynosić 40 procent należności, co wyrazi się sumą 5, 10 lub 15 zł. Wypłata zaliczek nastąpi 1 marca br.

Sytuacja strajkowa

W niedzielę na terenie Zagłębia Dąbrowskiego panował spokój.

Na godzinę 3 zwołano do Czeladzi rzesze strajkujących robotników celem złożenia wieńców na grobach poległych w starciu z policją strajkujących robotników. Zebrały się liczne tłumy, które jednakże nie mogły się dostać na cmentarz z powodu zamknięcia bramy. Otwarta była jedynie wąska furtka, przez którą robotnicy nie chcieli przechodzić, obawiając się, że policja do tego nie dopuści. Wobec tego tłumy udały się na rynek, gdzie jakiś osobnik zaczął wygłaszać podburzające przemówienie. Wtedy wkroczyła policja i przy pomocy pałek gumowych rozpedziła tłumy. Po sprowadzeniu „prelegenta” do komisariatu okazało się, że jest to poseł komunistyczny Rosenberg, którego po wylegitymowaniu zwolniono. — Poza tem w całym Zagłębiu panował względny spokój.

Czas odnowić przepiętę na marzec

Z życia robotniczego

STRAJK LITOGRAFÓW ZAKOŃCZONY

W dniu 27 lutego pod przewodnictwem inspektora pracy inż. Lupczyńskiego, odbyła się konferencja likwidacyjna w sprawie sześciotygodniowego strajku litografów. Umowa zbiorowa pracowników z pracodawcami została podpisana na rok 1932. Główne punkty umowy stanowią: minimum zostało obniżone o 6%, wyższe place niżono od 7 do 10%, przyjmowanie uczniów zostało wstrzymane na rok, poza tem regulamin pracy i zasadnicze punkty utrzymano z przeszłego roku.

Nieudałe przebicowanie ustawy przeciw emerytom

Jak donieśliśmy, na sobotnim posiedzeniu Sejmu późną godziną zaczęła się dyskusja nad nowelą do ustawy emerytalnej. Referował poseł **Polakiewicz** (BB), szermując zwykłymi frazesami o konieczności państwowej, ofiarności itd.

Odpierali te „argumenty“ poseł **Kornecki** (klub nar.), **Pobożny** (ChD), **Jankowski** (NPR) oraz **tow. Reger**, poczem urzędujący wicemarszałek p. **Car** chciał przystąpić do głosowania.

Poseł **tow. Żuławski** podniósł, że głosowanie

nie może się odbyć wobec braku przepisane go komplotu, t. j. 148 posłów. Macherzy sanacyjni zaczęli na gwałt ścigać swych posłów z różnych lokali, telefony do „Oazy“ i t. d. byli w ruchu, a tymczasem dla przetrzymania przemawiał wiceminister p. **Starzyński**, naturalnie w obronie projektu.

Wszystkie te zabiegi okazały się daremne, komplotu nie było tak, że posiedzenie musiano zamknąć wyznaczając następne na **dziś we wtorek**.

Zero w zysku — duże koszta

Paryski „Le Temps“ podał **wudziestokartkowy dodatek**, ilustrowany reprodukcjami fotografii — pod tytułem „LA PULOGNE“ (Polska). Na środku pierwszej strony znajduje się podobizna „centralnej figury“. Jak mało dbali twórcy tego dodatku, choćby o druk bezbłędny, świadczy to, iż pod tym portretem widnieje skażone imię marszałka Piłsudskiego: *Joszeł*.

Ale a propos tego dodatku znajdujemy w „Robotniku“ uwagi nad ciekawą rewelacją — zatytułowane: „**PROPAGANDA ZAGRANICZNA**“. — (Z powodu skanału z dodatkiem polskim *Temps'a*). Mianowicie bratni nasz organ pisze:

„Z Paryża donoszą do jednego z pism sanacyjnych, że w tamtejszych kołach politycznych wywołuje „wielkie zdziwienie“ fakt, iż specjalny dodatek najważniejszego dziennika paryskiego „Le Temps“, poświęcony Polsce, został dodany do zwykłego wydania tego dziennika w stosunku jeden dodatek na 10 numerów. Pismo polskie ubolewa z tego powodu, że *znaczenie propagandowe, jakie miał na celu dodatek ten, równa się, przynajmniej na terenie paryskim, zeru*.“

Wątpimy bardzo, czy francuskie koła polityczne naprawdę tak bardzo „zdziwiły“ się temu, że „Temps“, — mówiąc łagodnie — nie dotrzymał kontraktu z tymi, którzy zapłacili za dodatek polski i nie odbił go w tylu egzemplarzach, co normalny nakład. Niema też powodów do rozpacz, że znaczenie propagandowe dodatku „równa się zeru“.

Znane bowiem są doskonale praktyki wielu wydawnictw, które za słone pieniądze podejmują się ogłaszania specjalnych dodatków propagandowych i poprzestają na odbiciu niewielkiej ilości egzemplarzy dla tych głównie, którzy za zrobienie dodatku płacą. A już żaden dziennikarz i doświadczony polityk nie mają najmniejszych wątpliwości co do wartości propagandowej tego rodzaju dodatków.

Jeszcze przed paru laty korzystano z tego rodzaju metod propagandy — szczególnie państwa nowopowstałe posługiwały się niemi. Przedsiębiorcy wydawcy umieli zachwalać korzyści takiej propagandy, a rządy płaciły za bardzo wątpliwej wartości reklamę swych krajów. *Dziś już te wszelkie specjalne dodatki, broszury, encyklopedje, opłacane artykuły itp. należą do przeszłości*. Ci, którzy płacili za to, przekonali się o ich bezcelowości, a publiczność, dla której przeznaczano te wydawnictwa, wcale ich nie czytała i nauczyła się rozpoznawać płatną propagandę, zgóry nastrojona do niej bardzo nieżyczliwie i podejrzliwie.

U nas, widać jeszcze nie poznano tej prostej prawdy, że tą drogą nie robi się propagandy. Skandał z dodatkiem „Temps'a“ może wreszcie pouczyć, że *nie warto wyrzucać pieniędzy na taką reklamę, bardzo kosztowną i zupełnie nieużyteczną*“.

Sanacja ma osobliwe pojęcia o prasie. Prasa niezależna w swojej zbiorowości jest w każdym kraju wiernym termometrem opinii publicznej. Jest to aforyzm znany powszechnie. Nie można tego powtężyć o prasie subsydjowanej, lub utrzymywanej przez tych, którzy rozporządzają subwencjami.

Ale termometr wyraża stan ciepłoty, jaki się w danym momencie zachodzi. Tymczasem u nas wydaje się sanacji, że wystarczy zagrzewać subwencjami prasę własną, a paraliżować przeciwną, a zmieni to coś — zasadniczo, a nie pozornie. Tak samo sądzi, że wpływać można na opinię zagraniczną za pomocą drogo płatnych reklam. Taktyka podobna tak drogo kosztuje, że nawet w interesie tych, komu ma służyć, wypadłoby korzystniej, gdyby obrócono te pieniądze na jakiś cel użyteczności publicznej. Przynajmniej uciszono by czyjeś skargi. A w dobie kryzysu ich poczet urasta.

— 0 0 0 —

Strajk elektryczny

Akeja w kierunku obniżenia nadmiernie wysokich opłat za prąd elektryczny, która w postaci „strajku elektrycznego“ ujawniła się ostatnio w szeregu miast prowincjonalnych, ogarnęła ostatnio i Warszawę. W sobotę 27 bm. odbyło się w lokalu Towarzystwa przyjaciół Pragi zebranie przedstawicieli związków i stowarzyszeń reprezentujących przemysł, handel, rzemiosło i inne sfery odbiorców prądu elektrycznego. Po przeprowadzonej dyskusji wybrano komitet, który ma nawiązać kontakt z innymi istniejącymi już w Warszawie organizacjami odbiorców prądu elektrycznego celem wdrożenia jednolitej, solidarnej akcji.

W szeregu innych miast, na prowincji, walka o niższą cenę prądu trwa w dalszym ciągu. Strajk trwa w Piotrkowie, Tomaszowie mazowieckim i Radomsku. Tam, gdzie zarządy elektrowni odnawiają zniżki cen, konsumenci rezygnują z liczników. W Radomiu oczekują na wynik pertraktacji, jeśli wypadnie on nie po myśli konsumentów, strajk będzie wznowiony. Do strajku mają się przyłączyć w najbliższym czasie Sosonowiec, Czeladź i Zgierz.

WILNO DOBROWOLNIE ZNIŻY CENĘ PRĄDU ELEKTRYCZNEGO

Dyrektor elektrowni wileńskiej p. Glatman wyjaśnił prasie, iż nastąpi znaczne *potaniecie prądu elektrycznego*, wprowadzie nie za światło, lecz tak zw. *gospodarczego* (tu w pierwszym rzędzie chodzi o kuchenki elektryczne). Wprowadzenie podwójnych taryf będzie wymagało zaprowadzenia liczników *rabatowych*, które będą wykazywały zużycie prądu gospodarczego — niezależnie od oświetlenia. Nie pociągnie to za sobą żadnych zmian w instalacji: mogą one być wstawiane do każdej wtyczki. Minimalny koszt dzierżawny sownicie się opłaci ze względu na wysokość rabatu. Przytem elektrownia nic nie straci. Rachuba opiera się na tem, że *zużycie prądu gospodarczego odbywa się przedewszystkiem w godzinach rannych i południowych*, t. zn. w godzinach, gdy nie oświetla się mieszkań i miasta, a elektrownia jednakże pracuje, wytwarzając energję, która w tych godzinach nie zostaje całkowicie zużytkowana. — Można więc ją będzie dawać konsumentom w cenie 25 groszy za kw.

Przeciwnie, niska cena prądu gospodarczego, sprzyjając niewątpliwie rozpowszechnianiu się kuchenek elektrycznych, w ostatecznym wyniku *da zyski elektrowni*. Wykazały to niezbicie doświadczenia w tym kierunku, poczynione w Niemczech. Omawiana kwestja została już zadecydowana ostatecznie w komisjach: technicznej i finansowej. Do wprowadzenia tej pożądanej nowości w życie potrzebna jest tylko uchwała Rady miejskiej, która w najbliższych dniach nastąpi.

LEON KRUCZKOWSKI

Kordjan i cham

17

(Ciąg dalszy).

— Prawda, skoro już o tem natracasz, muszę ci wyjawic rzecz ważną: w tym roku gaśnie kontrakt dzierżawny pana Czartkowskiego z rządem... Wasza Brodnia, widać, intratne dobra, bo pan Czartkowski zamierza starać się o kupno wsi na własność!

— Masz-ci nowinę! — zakrzyknął Kazimierz. — Byłby to ostateczny dopust boży na tutejszych chłopów!

— Wiem, bo już od kilku dni polecił mi robić wyciągi z aktów i rejestrów tutejszej ekonomji... I więcej ci powiedziec muszę: jest zamierzeniem dzierżawcy, gdy o kupnie tych dóbr zamyśla, większość chłopów tutejszych, jako krnąbrnych i nieposłusznych rzekomo, że wsi powypędzać!

— Co też ty mówisz, Justyś! — przeraził się Kazimierz.

— Sam widziałem podawane do wojewódzkiej komisji listy i spisy, w których i ojciec twój był pomieszczony, jako ci włościanie, uważani za... pomyślnie tylko!... za buntowników, zagrażających niebezpieczeństwem nie tylko dla województwa kaliskiego, ale i dla całego Królestwa Polskiego — winni być wytransportowani w lubelskie, pod ścisły nadzór policji! Tak rzecz przedstawił pan Czartkowski!

— To niepodobne do wiary! — oburzył się nau-

czyciel. — Mogłaby stać się rzecz tak okropna, wszystkim uczuciom ludzkim przeciwna?...

— Mówię przecież, że sam widziałem...

Zamilczeli nagle.

Aktuarjusz wpatrzył się w płomień lojówki szklistem i oczyma; świstał cicho przez zęby jakąś jednostajną melodję.

Gdzieś od ścian, z kąta, cykał donośnie świerszcz.

Naraz Kazimierz powstał raptownie. Zatoczył się cokolwiek, zaszumiło mu w skroniach od wypitego trunku.

— Nie traćmy czasu... — mruknął.

— Taki to z ciebie kompan, Kaźmirku! — zaśmiał się aktuarjusz z pewnem nieuchwytnem zniecierpliwieniem. — Ano, chodźże, chodź do tych papierzyków...

Wygrzebał z szuflady nową świecę, zapalił ją od tamtej i ruszył ku niskim drzwiom, na których wisiała brudna drewniana tablica z dużym napisem:

„**E k o n o m j a n a r o d o w a B r o d n i a .**
B i u r o e k o n o m i c z n e“.

Weszli do malej stancyjki o nagich, odrapanych ścianach. Wiało z niej chłodem, jakąś nie-milą surowością. Całe urządzenie tego biura stanowił prosty, długi stół na krzyżakach, oraz wielka, pociemniała od starości szafa. W jednym z kątów sterczały gładkie tyki, obok nich na podłodze wałała się taśma miernicza.

Aktuarjusz utwierdził świecę pośrodku stołu, poczem podszedłszy do szafy, długo grzebał na półkach wśród papierów. Wydobył wreszcie plik

pokaźnych rozmiarów i położył go przed Kazimierzem na stole. Przyniósł jeszcze z szafy kalamarz i kilka zaciętych piór.

— Sekstern jakowy masz? — spytał.

Kazimierz wyciągnął z kieszeni cienki kajet.

— No więc, masz wszystko, mój patronie uciśnionych chłopków! — mruknął aktuarjusz i spojrział jeszcze ku oknu. — Okiennece zawarte, nikt cię nie podpatrzy...

I wyszedł, zamykając drzwi za sobą.

Kazimierz od razu wziął się do papierów.

Miał przed sobą tabele prestacyjne, pięknie kaligraficznem pismem sporządzone wykazy powinności chłopskich na rzecz dworu, tak, jak ustalone zostały przy ostatniej lustracji dóbr, kiedyto brał je w dzierżawę pan Czartkowski.

Dym po dymie, zagroda po zagrodzie, wyliczone tam było poszczególnie i wyraźnie: iż taki a taki, na tyłu i tyłu morgach chelmińskich siedzący włościanin, odrabiać ma pańszczyzną tygodniową w wymiarze tyłu i tyłu dni sprzężajem, tudzież odpowiedniej ilości dni pieszej robocizny... Normy były odwieczne, zdawien dawna ustanowione królewskimi jeszcze nadaniami. Więc całorolny, czyli pełną włokę gruntu użytkujący, odrabiał zwykle cztery dni sprzężajne i tyleż dni pieszych tygodniowo; półrolnik ze swej półwłoki dawał trzy dni sprzężajne i jeden lub dwa dni robocizny pieszej; kilkumorgowi zagrodnicy i chałupnicy uiszczali się tylko pieszym odrobkiem.

(Ciąg dalszy nastąpi).

— 0 0 0 —

Wladomości polityczne

CZEM ZOSTAŁ HITLER?

Dla umożliwienia Hitlerowi kandydowania na prezydenta Rzeszy faszystowski rząd w Brunzwicku mianował go radcą rządu z przeznaczeniem do poseistwa brunzwickiego w Berlinie. Do posady tej przywiązana jest piaca 5238 marek rocznie. Na to stanowisko nie było w budżecie etatu, ale rząd mimo to posadę obsadził. Urzędownie nazywa się, że Hitler zostaje przeznaczony do oddziału pomiaru gruntów, mimo że o tej robocie niema najmniejszego pojęcia. Aby mu zapewnić emeryturę, napisano w dekreście nominacyjnym, że już po jednorocznej służbie może otrzymać emeryturę w wysokości 35 procent swych poborów. Rozumie się, że Hitler żadnej służby pełnić nie będzie, zajmując się agitacją za swą kandydaturą.

KROK NAPRZÓD NA DRODZE DO ROZBROJENIA

Największą satysfakcją dla milionów ludzi, oczekujących po konferencji genewskiej poważnej pracy nad rozbrojeniem, jest dokonany w sobotę wybór tow. Hendersona przewodniczącym komisji politycznej konferencji tak, że łączy on w swych rękach trzy najważniejsze funkcje: — prezydenta konferencji, prezydenta komisji głównej i prezydenta komisji politycznej. W Genewie wybór Hendersona uważają za zwycięstwo woli dokonania rozbrojenia. Ten wybór oznacza też zepchnięcie wielkich mocarstw na drugi plan, gdyż zastępcą prezydenta i referentem wybrani zostali przedstawiciele małych państw: Poltis (Grecja) i Benesz (Czechosłowacja).

POGRZEBANIE REAKCYJNEJ REFORMY WYBORCZEJ WE FRANCJI

Na piątkowym posiedzeniu Senat francuski odrzucił uchwaloną przez Izbę reformę wyborczą, która stała się powodem upadku Laval'a. Senat kolejno odrzucił przyznanie prawa głosu kobietom i przymus głosowania z umotywowaniem, że obie te reformy nie dadzą się w praktyce przeprowadzić już przy najbliższych wyborach. Następnie odrzucił wszystkimi oddanymi 193 głosami uchwalone przez Izbę zmniejszenie ściślejszych wyborów, a tem samem cała ustawa upadła.

Z TEATRU

Teatr im. Słowackiego:

„TRAGEDJA BEZ BOHATERA”, trzy akty Gina Rocca. Przekład Zofji Jachimeckiej.

Efektowna sztuka z dobrze dobranym tytułem. Albowiem tuż, zanim się sztuka rozpoczęła, bohater jej został uwięziony, a tuż przed ostatnim zapadnięciem kurtyny, w chwili, gdy właśnie miał wejść na scenę, został zastrzelony za kulami. Dramat zazdrości. Rozegrany z namiętnością potłumionych. W łowelastie, jednym z tych, którzy mają szczęście u kobiet, kochają się namiętnie dwie kobiety: aktorka i dama z towarzystwa, zaradzająca z mam męża. Helena Roversi zrujnowała go, a gdy się jej sprzymierzył z aktorką, postarała się o wyrzucenie go do więzienia. Aktorka Bianca spina ramię go z całym poświęceniem. Gdy jednak uwolniony dzięki jej bezgranicznemu poświęceniu kochanek wraca do Heleny, wybucha u aktorki zazdrość z siłą menawisci. W tym samym kierunku idzie niemiłosierny mąż Heleny. Roversi jednak szalenie kocha niemierną żonę i nie ją, lecz uwodziciela zabija, wbrew rachubom Bianki, że rewolwer zdradzonego męża uwolni ją od niebezpiecznej rywalki.

Akcja sztuki jest niebanalnie przeprowadzona, bardzo skondensowana i utrzymująca widownię do ostatniej chwili w wielkim napięciu. Aktorzy krakowscy zagrali ją wyborne. W roli aktorki Bianki p. Jaroszewska świetnie uwydatniła grę krzyżujących się namiętności: miłość, rozpacz, zazdrość, żądza zemsty. Jest to kreacja, którą się niełatwo zapomni, zwłaszcza wielką scenę z rywalką, którą z dużą ekspresją odegrała p. Eichlerówna. Doskonałym w roli Roversiego był p. Karłowski. W mniejszych rolach z powodzeniem wyróżnili się pp. Szymański, Leliwa i p. Marciniowska.

E. H.

Uprawiony Techn.-Dentysta

Józef Zimetbaum

wykonuje korony porcelanowe oraz mostki według najnowszych metod

Kraków, ul. Wiśna L. 9, telefon 130-16.

Jedna bitwa wygrana i jedna przegrana pułkownika Pilarza

Pułkownik Pilarz, dyrektor Kasy chorych w Tarnowie, wygrał walnie bitwę z pracownikami Kasy, rozprószył całkowicie nieprzyjaciela i odrzucił go z Tarnowa do Bochni, Dębicy i Mielca.

Natomiast przegrał bitwę drugą i został pobity na głowę. Mianowicie po skasowaniu Kasy chorych w Bochni zarządził, że wszystkie wypłaty odbywać się będą w Tarnowie. Po dwa złote maszeruj bracie z Bochni do Tarnowa!

Nie w smak to było bataljonowi górników w Bochni, zebrał się na wielki wiec i wystosowali

ultimatum do pułkownika, jak Japolicycy do Chińczyków.

Pułkownik wywiesił białą chorągiew i przywrócił wypłaty w Bochni! Górnicy bitwę wygrali.

Baczność towarzysze! Szykujcie kontrofensywę na pułkownika na wszystkich frontach.

Skąd padną pierwsze strzały, nie napiszemy. Strategja bowiem przywiązuje wielką wagę do t. zw. „momentu zaskoczenia”. Niech sobie p. pułkownik zorganizuje własną służbę wywiadowczą.

Major górników.

HUMOR I SATYRA

STRAJK

(Z notatnika matego Jasia)

Strajk, to bardzo rzecz niezdrowa — burzujów wnet boli głowa — mają ataki nerwicy i myślą o... zagranicy —

Gdy jest odważniejszy który czeka lepszej konjunktury — demonstruje swą „ambicję”, licząc głośno na... polację.

Zresztą, gdy się strajk zaczyna — a policji rzeczenie mina —

Do wieczora i do rana ciągle jest... zdenerwowana — wazność roli swej przecenia, wszędzie wiełrzy zaburzenia.

Gdy kominy chmur nie wędzą; wszędzie pachnie u nas nędzą — do izdebki robotnika głód się wkrada, mróz przenika...

Strajku powstaje potrzeba, gdy dla ludzi braknie chleba — kiedy głodna żona, dzieci, a w kominie się nie świeci.

Stąd też ludzi w strajku czasie smutek jeno, rozpacz pasie — I ruchliwe zbiorowisko cichnie niby cmentarzysko...

Jeno ci się nie frasują, co się zawsze dobrze czują, dobrze z strajkiem i bez strajku... Czy mam rację, panie Grajku?

(„Polonia”).

Przepisał Joles.

Ze sportu

WALNE ZGROMADZENIE RKS „LEGJA” odbyło się 27 lutego br. Po przyjęciu sprawozdań poszczególnych sekcji, nad którymi — wbrew dotychczasowej tradycji — nie było żadnej dyskusji i po udzieleniu ustępującemu zarządowi absolutorjum, przystąpiono do wyboru nowych władz klubu, które dały następujący wynik: wybrani zostali: prezes Z. Klemensiewicz, wiceprezesi: Kotarba i M. Statter, sekretarz Stasiak, zastępca Zadora, skarbnik Kotarba, zastępca Kocur, członkowie zarządu: Marszałek, Marszałkowa, Wünsch, Gorczyński; zastępcy Wandur i Stuczyński. Komisja rewizyjna: dr. Mazur, Durek, Benedykt. Sąd honorowy: dr. Klopatsch, dr. Feliks Gross i Rendel. Następnie uchwalono kilka wniosków i dyrektyw dla zarządu.

ZIMOWY TURNIEJ PIŁKARSKI W ZAKOPANEM. Przy krak. udziale klubów Wisły i Cracovii odbył się w ubiegłą sobotę i niedzielę turniej piłkarski w Zakopanem, który dał następujące wyniki:

Cracovia—Wisła (Zakopane) 7:1 (4:0). Bramki zdobyli: Malczyk 3, Kubiński 2 i Kępiński 2.

Wisła (Kraków)—Strzelec (Zakopane) 7:1 (5:1). Zdobywcami bramek byli: Lubowiecki 3, Artur 2, Łyko i Czulak po jednym. Oba mecze prowadził dobrze p. Gauda z Krakowa.

Drug dzień turnieju.

Strzelec—Wisła (Zakopane) 1:1.

Cracovia—Wisła (Kraków) 4:2 (1:1). Zasłużone zwycięstwo Cracovii nad osiablona Wisła. Bramki dla Cracovii zdobyli: Malczyk 2, oraz Kubiński i Zachemski po jednej. Sędziował b. dobrze dr. Lustgarten

GARBARNIA—KORONA 18:1 (7:1). Drużnogóra kłęska Korony dowodzi braku trenngu z jej strony, która nie umiała w żaden sposób przeciwstawić się dobrze grającej Garbarni. Bramki uży-

skali: Joksz 7, Pazurek 3, Mauer 3, Bałtor 4, Konkiewicz 1. Sędziował bez zarzutu p. Seidner.

ZAWODY HOKEJOWE O MISTRZ. OKRĘGU KRAK. Krynickie T. A.—Sokół 2:2. Siły równorzędne.

WALNE ZGROMADZENIE Z. F. G. odbyte 14 lutego pod przewodnictwem p. St. Wójcika, skarbnika KZOPN wyłoniło następujący zarząd: prezes B. Schwertner, zastępcy: Pietrzycki, Kurał, sekretarz Posłuszny, skarbnik Merta, gospodarz Soldan, członkowie Radmacherowa, Pierogowski, Makówczyński, Koza i Kolek St. Prace tego klubu wykazały b. intensywną działalność we wszystkich działach sportowych, przyczem na szczególną uwagę zasługuje sekcja pań.

KRONIKA

TUR

KLUB DYSKUSYJNY TUR

Na XVIII posiedzeniu Klubu dyskusyjnego TUR we środę 2 marca odbędzie się dalszy ciąg dyskusji na temat artykułu pt. „Historyczna rola lewicy socjalistycznej” tow. prof. M. Adlera, umieszczonego w „Kamfie”. Wstęp za zaproszeniami dla członków TUR, OKR PPS i Bundu. Początek o godz. 7 wieczór.

W TUNDRACH I LODOWCACH ALASKI

Pod tym tytułem w piątek 4 marca w Domu Robotniczym przy ul. Dunajewskiego 5 II p. urzędu TUR odczyt znakomitego mowcy, słynnego prelegenta i podróżnika

STANISŁAWA JAROSZA.

P. Stanisław Jarosz odbył wyprawę w okolice podbiegunowe i był kierownikiem ekspedycji na górę Mac Kinleya na Alasce. W swojej prelekcji znakomity prelegent opowie swoje przeżycia i wrażenia z tej podróży. Podczas prelekcji przesu- nie się przed oczami uczestników odczytu 200 wspaniałych przeżyci w barwach naturalnych, jedynych tego rodzaju w Europie. Początek odczytu o godz. 7 wieczór. Wstęp: miejsca siedzące 70 gr., stojące 50 gr.

WYKŁADY TUR

U tramwajarzy (pl. Serkowskiego w Podgórzu) we czwartek 3 marca o 7 wiecz. tow. dr. Józef Rosenzweig: „Samorząd”.

Zwierzyniec (TUR) we czwartek 3 marca o godzinie 7 w. tow. M. Komorek: „O socjalizmie”.

Czarna Wieś (TUR) we czwartek 3 marca o 7 wiecz. tow. prof. W. Korolewicz: „Wychowanie młodego robotnika”.

Podgórze (TUR, ul. Smolki) w piątek 4 marca o godz. 7 w. tow. mgr. Zygmunt Gross: „W państwie Inkasów”.

Zakrzówek (TUR) w piątek 4 marca o godz. 7 wiecz. tow. Packan: „Jaki winien być robotnik socjalista”.

U kolejarzy (Warszawska 15) w sobotę 5 marca o godz. 7 w. tow. dr. Jakób Bross: „Alkohol a przestępstwa”.

Łobzów (TUR) w sobotę 5 marca o godz. 7 w. tow. dr. R. Szumski: „Co to jest socjalizm?”

— o u c —

PO PRZESILENIU MROZU. Po kilkudniowych ostrych mrozach i dojmującym wichrze, spadł w niedzielę nad ranem śnieg, pokrywając ulice miasta grubą warstwą. W ciągu niedzieli temperatura podniosła się do —4 st. C. Narciarze i amatorzy sportu saneczkowego wyruszyli tłumnie na okoliczne wzgórza. Na ulicach miasta ukazały się konne sanki. Komunikacja tramwajowa była uciążliwa i dopiero po uprzągnięciu przez pług mechaniczne śniegu ruch tramwajowy odbywał się normalnie. Wczoraj poczęło tajać i kolo południa p. robły się na ulicach Krakowa kałuże błota. Pod wieczór temperatura spadła do —3 st. C.

Nowy zarząd Związku dziennikarzy Rzpitej

Pod przewodnictwem red. Giełżyńskiego odbył się w niedzielę walny zjazd Związku dziennikarzy Rzeczypospolitej z udziałem przedstawicieli wszystkich syndykatów w Polsce. Po przyjęciu sprawozdania Zarządu głównego z roku ub. i wyrażeniu mu podziękowania za prace dokonano wyboru do władz Związku. Do Zarządu głównego weszli: prezes Bolesław Koskowski („Kurjer Warszawski”), wiceprezesa: dr. Beaupre (Kraków) i Grostern (Warszawa), do wydziału wykonawczego Czosnowski, dr. Götteleb, Dumni-Wasowicz, Wierzyński i Wiese, jako przedstawiciele syndykatów weszli: Krawczyńska (Warszawa), dr. Flach i Feldman (Kraków), Kołbe (Lwów), Jaro-chowski i Kozłowski (Poznań), Wasilewski (Pomorze), Szydłowski (Wilno), Godlewski (Gdańsk), Arnold (Śląsk), Gumkowski i Kottoński (Łódź), do komisji rewizyjnej Cieszkowski, Dumni i Szwałbe (Warszawa), pos. dr. Rubel (Kraków) i pos. Sacha (Bydgoszcz), do sądu dziennikarskiego: Piłochowska, Urzegorczyk, Hestman, König, Ouzechowski (Warszawa), Kazimierzczak, dr. Kordys, Neschay i Schönberg.

— 000 —

OPLATY KOMUNALNE OD KART ROWEROWYCH. Min. spraw wewn. wydało okólnik, w którym wyjaśnia, że według obowiązujących rozporządzeń każda osoba, jeżdżąca na rowerze po drogach publicznych, winna zaopatrzyć się w imienną kartę rowerową, wydawaną przez władze administracyjne. Karty rowerowe, wydawane przez urzędy państwowe, podlegają opłacie stemplowej w wysokości 3 zł., przyczem owo opłaty nie może być pobierana opłata w wysokości 1 zł. Natomiast karty rowerowe wydawane przez urzędy samorządowe, nie podlegają opłacie stemplowej.

NADZWYCZAJNE ZGROMADZENIE ŻYDOWSKICH INWALIDÓW, WDÓW I SIERÓT WOJENNYCH W KRAKOWIE odbyło się w dniu 25 lutego w wielkiej sali gminy wyznaniowej żydowskiej przy bardzo liczny udział członków. Ze strony władzy byli obecni pp.: kapitan Zawadzki w imieniu p. wojewody krakowskiego, dr. Hałatkiewicz w imieniu p. prezesa Izby skarbowej, referent dr. Szporna z wydziału VI Izby skarbowej, p. Krawiec w zastępstwie p. starosty grodzkiego, r. Goldschmied w imieniu zarządu gminy żydowskiej, r. Golafarb z ramienia rady wyznaniowej żydowskiej. Przybyli delegaci powiatowych kół Związku żydowskich inwalidów, wdów i sierót wojennych, a to pp.: Sauerstrom (Wadowice), Langer (Iarnów), Chill (Dąbrowa), Bronner (Oświęcim) i Immerglück (Goulice). Zgromadzenie zajął wiceprzewodniczący Związku p. dr. Teodor Molkner, który w krótkich i dobitnych słowach podkreślił cel zebrań: omówić i zająć odpowiednie stanowisko względem projektu rządowego, zmierzającego do uszczuplenia rent inwalidom, wdowom i sierotom wojennym. Przewodniczący Związku p. J. Bachner w dłuższym wywodzie wykazał dotychczas niezrealizowane postulaty inwalidzie w myśl obowiązującej ustawy inwalidzkiej z dnia 18 marca 1921, oraz niebezpieczeństwo grożące inwalidom wojennym. Początkowo była zamierzona akcja odebrania rent inwalidom wojennym najniższych trzech kategorii. Dzięki inicjatywie zarządu głównego Związku żydowskich inwalidów, wdów i sierót wojennych R. P. odnośnie niebezpieczeństwo zostało usunięte przez wysunięcie kontrprojektu, który jest dziś podstawą uregulowania rent inwal. waowom i sierotom wojennym na czas przejściowy. Następnie obrazował sprawy zaopatrzeniowe, koncesyjne, pośrednictwo pracy i t. d. Po skończonym referacie przemawiali: dr. Hałatkiewicz, Broczyner, S. Blum, Unger, Langer i Sauerstrom. Po wyczerpaniu dyskusji zgromadzenie uchwaliło rezolucje protestacyjne, które zmierzają do poprawienia dotąd obowiązującej ustawy inwalidzkiej, a przeciwstawiają się odebraniu rent inwalidom wojennym najniższych trzech kategorii, przyczem li tylko w uwzględnieniu ciężkiego położenia państwa zgadzają się na przeprowadzenie pewnych oszczędności budżetowych, jednak przy równomiernym rozłożeniu ich na wszystkie ofiary wojny z tem, by ta redukcja była tylko przejściowa na czas ściśle ograniczony, jednak nie dłużej jak na sześć miesięcy. Dalej zebrani domagają się zerwania z dotychczasową taktyką nieprzyjawną żydowskich inwalidów, wdów i sierót wojennych na stanowiska państwowe i samorządowe, żądając udzielenia posad żydowskiemu ofiarom wojny na równi z innymi ofiarami wojny i w tym kierunku polecono prezydium Związku poczynić stanowcze kroki u władz centralnych. Ponadto zebrani domagają się, aby przy sposobności obecnej nowelizacji ustawy inwalidzkiej skreślono czasowe ograniczenie rejestracji inwalidów wojen-

nych i osób pozostałych terminem prekluzyjnym, gdyż zamknięcie terminu rejestracyjnego jest dotkliwą krzywdą dla ofiar wojny, a zwłaszcza dla osób pozostałych. W końcu uchwalono rezolucje w sprawie należytego obdzielenia ofiar wojny koncesjami monopolowymi, gdyż przez przysporzenie tymże odpowiednich dochodów następuje automatycznie zawieszenie, względnie stopniowe obniżenie rent, a temsamem zachodzi możliwość oszczędności budżetowych skarbu państwa.

PAVILLON OBNIŻYŁ CENY POTRAW. Prawdziwie rewelacyjna wiadomość. Znana restauracja Pavillon w rozumieniu obecnej ciężkiej sytuacji wydaje z dniem 1 marca br. drugie śniadania w cenie 60 gr. oraz obiady w cenie 1 zł. za każde danie mięsne. Zupy, kawa czarna, herbata po niewiarygodnych wprost cenach: 25, 30 i 25 gr. Obniżenie cen potraw w Pavillonie jest dowodem, że wszystkie restauracje winny obniżyć ceny, a mogą to uczynić przy taniości produktów spożywczych.

NAJECHANI PRZEZ TRAMWAJ. Paweł Pełech (lat 53) robotnik kolejowy, ciągnąc wózek ręczny na ul. Lubicz wpadł pod tramwaj Nr. 5 i doznał ogólnych ciężkich kontuzji. Lekarz pogotowia ratunkowego przewiózł go w groźnym stanie do szpitala św. Łazarza. Dodrodzenia policynie ustaliła, kto ponosi winę wypadku. — Adam Radwański, jadąc ul. Krakusa wozem jednokonnym nie zwrócił uwagi na sygnały tramwaju i uderzył dyszlem wozu w tramwaj. Siedzący na wozie ojciec wozniacy Władysław spadł na bruk i skaleczył sobie dotkliwie rękę. Rannym zajął się lekarz pogotowia.

OSZUKAŃCZY BANCZEK. Pisaliśmy o niedawno oszustwie popełnionym przez „Bank Spółdzielczy” przy ul. Basztovej 18, pozostający pod dyktando Rudolfa Latkowskiego. Jak się dowiadujemy obecnie, bank ten założony został bez kapitału, a mimo to zarejestrowany został przez sąd handlowy. „Bank Spółdzielczy wzajemnej pomocy” tak bowiem brzmi jego firma, naciągał przez szereg miesięcy ludzi i pod pretekstem udzielania pożyczek pobierał kwoty do 800 zł. na udział członkowski. Dotąd stwierdzono, że naciągnął w ten sposób około 500 osób, a pożyczkę dostało zaledwie 7 osób. Według obliczenia poszkodowani są na przeszło 40.000 zł.

RODZINNE SWARY. Między Stanisławem Bandulą (zam. przy ul. Kamiełkowej) a jego teściem Tomaszem Biczem (lat 65) przyszło do sprzeczki, podczas której Bicz ugodził swego zięcia nożem w lewą nogę. Wezwany lekarz pogotowia ratunkowego stwierdził u Banduli ranę i po udzieleniu mu pierwszej pomocy pozostawił ofiarę rodzinnych sporów opiece domowej.

ZATRUTA SIĘ TRUTKA NA SZCZURY. Roząła Szatan, dozorczy domu przy ul. Lwowskiej L. 11, usiłowała popełnić samobójstwo przez wypicie pół szklanki jakiegoś trującego płynu. Lekarz pogotowia rat. udzieliwszy pierwszej pomocy desperatce, przewiózł ją do szpitala. Powodem rozpaczliwego kroku Szatanowej były niesnaski ze swym narzeczonym. Jak stwierdzono w szpitalu, Szatanowa zatruta się trutką na szczury.

MIEDZY SZWAGRAMI. Kuźma Piotr (lat 24) poprzeczal się ze swoim szwagrem Stanisławem Herytykiem (lat 21) w czasie zabawy u Kuźmy przy ul. Gumnińska 16. Podczas sprzeczki przyszło do bójk. Herytyk rzucił na Kuźmę siekiera, którą skaleczył go w brzuch. Lekarz pogotowia ratunkowego opatrzył rannego i przewiózł go do szpitala.

POŻARY. Na dworcu towarowym zapaliło się od iskry przejeżdżającego pociągu siano załadowane w wagonie. Straż ogień ugasiła. — W barakach wojskowych przy Alei 29 Listopada zajęła się ścianka drewniana od rozpalonego pieca. — W pracowni masarskiej Grubego na pl. Wolnica zapaliła się górna część ścianki drewnianej i belka wpuszczona w komini. Straż po rozebraniu pieca i wyrabaniu podłogi ogień ugasiła. — W składzie drzewa i parkietów Zuckermanna przy ul. Starowiślnej 83 od rury blaszanej piecyka żelaznego wpuszczonego bezpośrednio do ścianki drewnianej zapaliły się rzeczy złożone w magazynie. Straż wezwana na miejsce pożaru ogień ugasiła. W sąsiedniej fabryce wyprawy skórki Mirischa przy ul. Dajwór 8, w obawie przed przeniesieniem się ognia ze składu drzewa właściciel tejże fabryki przeciął kilka pasów transmisyjnych, aby uratować je od pożaru. Szkoda 200 zł.

KRADZIEŻE. W kościele św. Barbary skradziono p. Marii Kurczyńskiej (zam. Prochowa 5) z torbki ręcznej męski zegarek nikłowy marki Omega. — Klejnowi Leonowi, kupcowi zam. przy ul. Przemyskiej 6 skradziono w czasie jego nieobecności w domu złoty zegarek wraz z łańcuszkiem wartości 500 zł. — Berdys Leon (lat 23) aresztowany został za kradzież wódki wartości 12 zł. w restauracji Fischera przy pl. Matejki 2.

POD KOŁAMI POCIĄGU. Magazynier kolejowy Józef Sremlach, oczekując na peronie II krakowskiego dworca kolejowego nadejścia pociągu towarowego, wpadł pod koła manewrującego parowozu i doznał zniwiedzenia lewej nogi w kostce. Ofiarę wypadku opatrzył lekarz pogotowia i przewiózł ją do szpitala chirurgicznego.

TEATRY I KONCERTY

Z TEATRU MIEJSKIEGO IM. J. SŁOWACKIEGO. Dziś poraz trzeci interesująca i pełna dramatycznego napięcia sztuka włoska „Tragedja bez bohatera”, która powtórzona też będzie we czwartek. Sztuka odniosła wybitny sukces literacki i aktorski. Jutro po cenach zniżonych, poraz dziesiąty „Ifigenja w Aulidzie”, obok „Dziadów” największy artystyczny sukces tego sezonu. W piątek wznowienie sensacyjnej „Ulicy” Rice’a, której przedstawienia przerwano w pełni sukcesu z powodu urlopów w zespole. W sobotę polska prapremjera Ludwika H. Morstina przyjętej także już przez Teatr Polski w Warszawie komedji 3-aktowej prozą pod tyt. „Dzika pszczoła”. Autor „Szlakiem legionów” wszedł w tym ostatnim swym utworze na nowe tory komedji współczesnej, związanej licznymi niemi z problemami nurtującymi obecnie społeczeństwo polskie.

„IFIGENJA W AULIDZIE” DLA SZKÓŁ. Ponieważ pierwsze szkolne przedstawienie arcydzieła Eurypidesa było wyprzedane do ostatniego miejsca, powtarza teatr dla szkół „Ifigenję” w poniedziałek 7 bm. o godzinie 4 popołudniu.

„RYCERSKOŚĆ WIEŚNIACZA” I „PAJACE”. opery Mascagniego i Leoncavalla ukażą się jako dwunasta premjera opery krakowskiej w poniedziałek 7 bm., w muzycznym przygotowaniu dyr. Bolesława Wallek-Walewskiego i w reżyserkim Stefana Romanowskiego.

PRZED WYSTAWIENIEM „EGMONTA”. Od dyr. T. Trzczeńskiego otrzymujemy następujące pismo: Wskutek pomyłki w przepisywaniu komunikatu o wystawieniu „Egmonta” opuszczono jeden wiersz, przez co zmienili się sens całej informacji. Komunikat miał brzmieć: — „Egmont” nie był grany dotąd nigdy tylko w nowym teatrze krakowskim, oraz w Polsce dawnego zaboru rosyjskiego, nie zaś „nigdy w Polsce”. W samym Krakowie bowiem był grany „Egmont” w Starym Teatrze za dykcji Gliksona w roku 1888. Z owoczesnej obsady jeden tylko aktor jest jeszcze przy życiu, mianowicie Ludwik Solski, który grał wtedy Księcia Orańskiego. Egmonta grał wtedy Sobiesław, Księcia Albę Rygiel, Ferdynanda Antoniewski, Regentkę Wolska, Klarę Kałużyńska. Role ludowe odtwarzali: Przybyłowicz, Konopka, Werner, Feliksiewicz, — wszystko nazwiska dobre pamiętne dawnym bywalcom teatralnym w Krakowie. — Ponadto grano „Egmonta” także w Poznaniu przed pięćdziesięciu laty i we Lwowie za dykcji Hellera na długo przed wojną. Od tej pory żaden teatr dzieła tego nie wystawiał.

— 000 —

ODCZYTY I ZEBRANIA

„LE LIVRE DE GUERRE EN FRANCE”. Odczyt pod powyższym tytułem wygłosi prof. B. Hamel dziś we wtorek o godzinie 6 wieczorem w sali IV gimnazjum (ul. Krupnicza 2, I piętro).

„Z WĘDRÓWEK PO EGIPCIE”. Odczyt dra Adama Radomskiego odbędzie się staraniem Towarzystwa geograficznego we środę 2 bm. o godzinie 18 w sali Instytutu geograficznego (ul. Grodzka 64).

Z TOWARZYSTWA PRAWNICZEGO I EKONOMICZNEGO W KRAKOWIE. W dniu 3 bm. o godzinie 6 wieczorem odbędzie się w sali Izby przemysłowo-handlowej przy ul. Długiej 1 zebranie członków towarzystwa, na którym prof. uniwersytetu dr. Władysław Walter wygłosi odczyt pod tytułem „Kilka uwag do noweli do kodeksu postępowania karnego”. Wstęp bezpłatny. Goście mile widziani.

— 000 —

Z Polski

ECHA ŚMIERCI BOKSERA GODLEWSKIEGO. W sobotę bawił we Lwowie oficjalny delegat polskiego Związku boksera p. Kościelski, mający polecenie zbadać przyczyny tragicznej śmierci Godlewskiego. Na konferencji prasowej oświadczył p. Kościelski, że po przesłuchaniu całego szeregu egzaminowanych sędziów, doszedł do wniosku, że niema żadnej winy po stronie przeciwnika Godlewskiego. W całej Europie nie było do tej pory śmiertelnego wypadku w amatorskim boksie, mimo że jest cały szereg zawodników zarówno silniejszych od Grossa, jak i wykazujących większą siłę i celność uderzeń. Delegat PZB p. Kościelski, po przesłuchaniu wszystkich świadków, doszedł do przekonania, że polski Związek boksera nie może mieć żadnych pretensyj ani do zawodnika Grossa ani sędziego Landecka, obaj bowiem nie dopuścili się jakichkolwiek przekroczeń w odniesieniu do obowiązujących przepisów statutu i regulaminu polskiego Związku boksera. U prok. Wondrauscha była delegacja sportowa, w której skład wchodził także sędziowie boksera i członkowie komisji PZB. Delegacja przedłożyła prokuratorowi dokumenty i opinie w sprawie spotkania Gross—Godlewski. Przesłuchiwani byli przez sędziego śledczego dalsi świadkowie. Wedle wszelkich danych Gross odzyska wolność tuż po ukończeniu śledztwa tj. w poniedziałek. Sędzia p. Otto Landeck pozostaje nadal we Lwowie do dyspozycji władz śledczych.

NIEZWYKŁA HISTORIA Z WICEPREZYDENTURĄ M. LWOWA. Jeden z wiceprezydentów nominowanej Rady m. Lwowa p. Kolbuszowski przed kilku dniami zgłosił rezygnację. Na prośbę swego klubu (Ch-D) Kolbuszowski rezygnację jednak cofnął. Mimo to większość BB na sobotnim posiedzeniu uchwaliła cofnięcie rezygnacji nie przyjąć do wiadomości i wybrała wiceprezydentem pos. Zdzisława Strońskiego z BB.

ZAKONCZENIE PROCESU PRZECIWIŁ P. GALICZYNIĘ. „Nowy Głos Przemyski” donosi: — „W sobotę 20 bm. odbył się ostatni akt procesu p. sędziny Friedowej przeciw działaczce sanacyjnej p. gen. Galiczyńskiej. Przy rozprawie tej p. Galiczyńska złożyła obszerną deklarację, przeproszającą p. Friedową i stwierdzającą wyraźnie, że nie istniała żadna przyczyna do wykluczenia p. Friedowej ze stowarzyszenia „Ochronka” i „Rodzina Wojskowa”. W świetle własnego oświadczenia p. Galiczyńska okazuje się, że użyto metody wykluczenia, jako pociągnięcia w osobistym sporze p. Galiczyńskiej. Znamionuje to „sanacyjne” pojmowanie pracy społecznej. Przewodnictwo w każdym stowarzyszeniu jest traktowane jako władza a „autorytet” sanacyjnego prezesa (czy prezeski) musi być salwowany, choćby z krzywdą dla stowarzyszenia i dla sprawiedliwości. Jenó, że tu ten „autorytet” wyszedł z afery mocno poturbowany”.

SENSACYJNE SAMOBÓJSTWO SEKRETARZA SANACYJNEGO. „Polonia” donosi o sensacyjnym samobójstwie, jakiego dokonał w Sosnowcu zapomocą fosforu, sekretarz sanacyjnego Związku Zaw. robotników przemysłu budowlanego Wincenty Ostrowski. Bawił on w sobotę w Sosnowcu, gdzie odbył konferencję z sekretarzem sanacyjnego ZZZ p. Bognerem, poczem udał się do „Hotelu Angielskiego” przy ul. Modrzejskiej w Sosnowcu, gdzie dokonał zamachu samobójczego. Przewieczony do szpitala na Pekinie zmarł wczoraj, nie wyjawiając powodu rozpaczliwego kroku. Jak mówią, denat zostawił sekretarzowi ZZZ p. Bognerowi list, którego treść jest dotychczas nieznaną. Krążą jednakże pogłoski, że samobójstwo popełnione zostało na tle politycznym. Wypadek ten wywołał w całym Zagłębiu wielkie poruszenie.

STRASZNA EKSPLOZJA W HOTELU „BRISTOL” W SZCZYRKU. W piątek popołudniu wydarzyła się katastrofa w Szczyrku koło Bystrej na Śląsku w pierwszorzędnym hotelu „Bristol”. 12-letni syn właścicielki pensjonatu, Kubickowej postawił na piec celem zagrzania naczynie z zawartością 5 litrów surowego oleju, o czym nie wiedział kucharz hotelowy. Gdy kucharz zauważył wydobywanie się swędu z naczynia, zbliżył się do pieca, by zdjąć naczynie. W tym momencie naczynie eksplodowało. Znajdujący się w pobliżu chłopak został obalany olejem, który natychmiast zaczął się palić na chłopcu. Kucharz Jan Gawron, oraz właścicielka hotelu zostali ciężko poparzeni na głowie i szyi, wskutek czego utracili uwłosienie. Kolosalne ciśnienie powietrza spowodowało zawalenie się jednej ze ścian kuchni, przyczem wszystkie szyby wyleciały. Pozatem lekko ranny został jeden z kelnerów. Gości ogarnęła panika, przyczem skorzystało z tego dwu złodziejasków, którzy zabrali się do rabowania rzeczy, zostali oni jednak ujęci i odstawieni do więzienia. Ochotniczka kolumna pożarna z Bielska zlikwidowała pożar i odwiezła ciężko poparzonych do szpitala w Białej.

UMORZENIE ŚLEDZTWA PRZECIWIŁ RED. ZAJĄCZKOWI. „Kurier Poznański” donosi: — „W październiku roku ubiegłego aresztowano w Bielsku pod pretekstem „popelnienia zdrady głównej” — zastużonego działacza narodowego red. Edwarda Zajączka. Aresztowanie nastąpiło na dwa dni przed wielką manifestacją narodową w Bielsku z okazji 30-lecia „Domu Polskiego”. Red. Zajączek był głównym organizatorem tej uroczystości (połączony z obchodem ku czci ks. Stojalowskiego) i aresztowanie uniemożliwiło mu wzięcie w niej udziału. Śledztwo prowadzone było na szeroką skalę i w rezultacie — po spisaniu tomów protokołów i zeznań red. Zajączkowi zwrócono zabrany w czasie rewizji notes, oraz nadesłano mu postanowienie sędziego okręgowego śledczego w Cieszynie (z dnia 19 bm.), w którym sąd postanowił „umorzyć śledztwo przeciw Edwardowi Zajączkowi o zbrodnię zdrady głównej” i obarczył kosztami skarb państwa.

SZUBIENICA W POZNANIU. W sobotę odbyła się egzekucja Walentego Frankowskiego, zasądzonego przez sąd doraźny na karę śmierci za zamordowanie strażnika granicznego Jana Gisia. — Jest to od niepamiętnych czasów pierwszy wykonany wyrok śmierci w Poznaniu.

15-LETNI SAMOBÓJCA. W Poznaniu odebrał sobie życie z broni palnej 15-letni Marjan Potus, zamieszkały przy rodzicach. Denat nie pozostawił żadnych listów, któreby wyjaśniały jego krok rozpaczliwy.

Strajk górników

GÓRNICY ZAGŁĘBIA KRAKOWSKIEGO ZA DALSZĄ WALKĄ

Chrzanów, 29 lutego (tel. wł. „Naprzodu”). Sytuacja strajkowa w zagłębiu bez zmiany. Dziś odbyły się tłumne zgromadzenia górników w Brzeszczach i Lbiażu. Referował sekretarz okręgowy CZG tow. Papuga. Górnicy potępili stanowisko Ze-

spółu pracy i postanowili trwać w strajku aż do zwycięstwa. W zagłębiu panuje spokój.

KONFERENCJA ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO

Sosnowiec, 29 lutego (tel. wł. „Naprzodu”). We wtorek 1 bm. odbędzie się w Sosnowcu konferencja delegatów kopalni zagłębia dąbrowskiego w sprawie sytuacji strajkowej.

Rządowe projekty ograniczenia ustawodawstwa społecznego

ZNIENIENIE SAMODZIELNOŚCI ORGANIZACYJNEJ INSTYTUCYJ UBEZPIECZENIOWYCH.

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 29 lutego.

Dziś rano rozpoczęło się posiedzenie rady ministrów, poświęcone sprawie „reorganizacji” ubezpieczeń społecznych. Według informacji, które ukazały się w sanacyjnym „Kurjerze Czerwonym” projekt rządowy przewiduje organizacyjne **znieśnięcie samodzielności** Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych, Zakładu Ubezpieczeń od wypadków i Kas chorych. Zamiast tych instytucji ma powstać jedna instytucja pod nazwą „Zakład Ubezpieczeń społecznych”. Do tego Zakładu ma być włączone projektowane **ubezpieczenie na starość i od inwalidztwa**. Renty starcze wypłacane będą robotnikom, którzy ukończyli 65 lat życia. W górnictwie i hutnictwie granica wieku starczego ma wynosić 60 lat.

Zasadą projektu jest, że fundusze wszystkich instytucji ubezpieczeniowych stanowiąc będą **jedną całość**, rozgraniczoną buchalteryjnie, przymem fundusze instytucji zasobniejszych mają wspierać instytucje mniej zasobne.

Ponadto rząd przygotowuje **nowelę do ustawy o urlopach i czasie pracy**. Urlopy mają być zmniejszone o połowę, również skasowana będzie an-

gelska sobota, a ustanowiony 48-godzinny tydzień pracy.

Obniżone mają być o połowę płace za godziny nadliczbowe. Stawki wpłacane do ZUPU zmniejszone z 8 na 7 i pół procent. — „Kurier Czerwony” tłumaczy, że wniosek ten zmierza do „potamienia” kosztów administracji oraz do umożliwienia przemysłowi zmniejszenia kosztów produkcji.

Zaznaczyć należy, że rząd zasadniczo idzie po linii projektów lewiataniskich, zaś zamierzone ubezpieczenie robotnicze na starość ma być tym cukierkiem na osłodę.

Jak się dowiadujemy, projektowane zmiany w zakresie ubezpieczeń społecznych uderzają przede wszystkim w robotników. Projektowane zmiany i nowele do istniejących ustaw zmniejszą wydatki wielkiego przemysłu o około 100 milionów złotych.

SENAT

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 29 lutego.

Dziś o godzinie 3 popołudniu rozpoczęło się posiedzenie Senatu. Przystąpiono do ogólnej rozprawy nad budżetem. Po przemówieniu przewodniczącego komisji skarbowo-budżetowej p. Popławskiego, zabrał głos sprawozdawca generalny sen. dr. Szarski (BB). Przemówienie jego w większej części poświęcone jest wyjaśnieniu przyczyn deficytu. Sen. Szarski zaznacza, że niesłusznie utożsamia się niedobór budżetowy z inflacją. Referent wypowiada się przeciw projektom inflacyjnym i zaznacza, że pieniędzy nie brak, ale wstrzymują się one od pracy, bo się boją. Waluta polska jest nienaruszona.

Następnie zabrał głos minister skarbu p. Jan Piłsudski. Przemówienie jego poświęcone jest częściowo odparciu argumentów opozycji odnośnie do nierealności budżetu. Odpowiedź p. ministra nie była przekonująca. Ciekawy jest ustęp jego przemówienia w sprawie dochodowej strony budżetu. Przyznaje, że dochody preliminowano o 18 procent niż w zeszłym roku, a spadek większości podatków przewyższa o 18 procent.

Chodziło więc o podniesienie strony dochodowej budżetu. Stąd szereg nowych podatków na sumę przeszło 100 milionów.

„Ponieważ i to nie wystarcza — mówi dalej p. minister — rząd wniósł ostatnio dwa projekty ustawodawcze, a mianowicie nowelę do ustawy emerytalnej i inwalidzkiej”. Na zarzut, dlaczego dziś dopiero rząd sięgnął do tego źródła, p. minister odpowiada: „Powołać do ofiar szerokie warstwy ekonomicznie słabe, można tylko pod naciskiem nieuniknionej konieczności”. W dalszym ciągu stara się przekonać Izbę, że rząd nie jest bezradny wobec kryzysu, że dąży za wszelką cenę do utrzymania równowagi budżetu, a temsamem pieniądza.

Dalej oświadcza, że

NIE SPOSÓB PRZEWIDZIEĆ, KIEDY NADEJDZIE KONIEC OBECNEGO KRYZYSU.

Przemówienie ministra skarbu wywołało liczne komentarze i uwagi wśród posłów i senatorów. — W kuluarach zwracano uwagę, że rząd nie powołuje jednak do świadectw klas posiadających, że ceną utrzymania równowagi jest obniżenie stopy życiowej pracowników i robotników.

Przypominają również, że p. minister skarbu jest mniej optymistycznie nastrojony, niż swego czasu p. premier Prystor, który stwierdził, że już widzi dawno kryzysu.

Po przemówieniu p. Piłsudskiego zabrał głos senator Dąbski (BB).

Następnie przemawiał senator Głabński (klub nar.). Poddaje on krytyce działalność rządów sanacyjnych, stwierdzając, że sanacja rozbija naród.

W tym momencie tow. sen. Kluszyńska dorzuca: „Gdzie pan, p. senatorze widzi rozbicie narodu? Cały naród jest zjednoczony w opozycji”.

Marszałek Senatu zarządził przerwę. Po przerwie przemawia tow. senator Kopciński.

WYPADEK Z SZYBOWCEM. Pod wsią Sobienie Szlacheckie na terenie pow. garwolińskiego wydarzyła się katastrofa lotnicza. Z Warszawy do Dębina leciał samolot, pilotowany przez sierżanta Miłosza, holując szybowiec z kpt. Jachem. Skutkiem defektu motoru samolot zmuszony był do lądowania. W ostatniej chwili kpt. Jach wyskoczył z szybowca ze spadochronem, lecz ze względu na niewielką wysokość, na jakiej się wówczas znajdował, przy upadku odniósł ciężkie obrażenia. Szybowiec uległ strzaskaniu.

CHŁOPIEC CZY DZIEWCZYNA — MA ROZSTRZYGNĄĆ SĄD. Oryginalną sprawę o sprostowanie pła rozpatrywał wydział cywilny sądu okręgowego w Warszawie. Sprawa dotyczyła sprostowania pła w metryce urodzenia 18-letniej matryzystki Liljany Z. Metrykę sporządzono w pięć lat po urodzeniu dziecka i urzędnik przez pomyłkę wpisał w rubryce płeć: „płeć męskiej”. Rodzice wnieśli podanie do sądu okręgowego o sprostowanie omyłki. Po zbadaniu świadków, którzy stwierdzili, że wiedzą dobrze o tem, że p. Liljana urodziła się jako dziewczyna, sąd nakazał sprostowanie błędu. Obecnie odpis wyroku zostanie przesłany do urzędu akt cywilnych, który przeprowadzi sprostowanie omyłki.

PORWANIE SYNA WŁAŚCICIELA LOMBARDU. Z Wilna donoszą o niezwykłym wypadku: Syn właściciela lombardu Krasowja w Wilnie Lejbowicz wracał w towarzystwie trzech kolegów z gimnazjum hebrajskiego, mieszczącego się przy ul. Zawalnej, drogą okrężną do domu. Niedaleko rynku drzewnego jacyś dwaj osobnicy, jadący furmanką, zatrzymali chłopców i nawiązali rozmowę. Dzieci, zjęcone perspektywą przejażdżki saniami chętnie odpowiadały na zapytania nieznanym, przymawiając się ciągle o jazdę. W pewnym momencie jeden z nieznanym wy dobył z kieszeni trochę bilonu i, wręczyszy go trzem kolegom Lejbowicza, wysłał ich do pobliskiego kiosku po papierosy dla siebie. Za fatory dzieci miały kupić sobie cukierków, a ponadto otrzymały zapewnienie, że gdy wrócą podają saniami aż do rogalek. Jeszcze przed odejściem kolegów Lejbowicz usadowił się na siedzeniu obok nieznanym zamierzając oczekiwać powrotu swych towarzyszy. Można sobie wyobrazić rozczarowanie chłopców, gdy po powrocie nie zastali już san jak również swego przyjaciela. Przypuszczając, że zdolają jadących dogonić, malcy podążyli szybko w stronę hal targowych, lecz bez rezultatu. Po nieznanym i małym Lejbowiczu wszelki ślad zaginął. Nie trzeba dodawać, że wieść o zaginięciu syna wywołała przerażenie w jego rodzinie, zwłaszcza, że meznany jest cel tego czynu (chyba chęć okupu?) i że mimo, iż działo się to w biały dzień nikt z ludzi starszych nie zwrócił uwagi na owych ludzi i nie zapamiętał ich rysopisu.

TELEGRAMY

POTANIENIE PIENIĄDZA

Kowno, 29 lutego. Bank Litewski obniża z dniem jutrzejszym stopę dyskontową z 8 na 7 i pół procent.

AGITACJA PRZEDWYBORCZA HITLERA

Berlin, 28 lutego. Adolf Hitler zwrócił się dziś do prezydenta Hindenburga listownie z protestem przeciw „nieuczciwej walce przedwyborczej poszczególnych partij, nadużywających nazwiska Hindenburga”, a przede wszystkim przeciw stawianiu w odezwie przedwyborczej partji socjalno-demokratycznej tezy, że zwycięstwo Hitlera oznacza wojnę wewnętrzną i zagraniczną, oraz znieszenie wszelkiej wolności obywatelskiej w Niemczech. Wobec zakazu stosowanego wobec prasy hitlerowskiej Hitler zapowiada, że o właściwym stanie rzeczy w Niemczech zawiadomi zagranicę za pośrednictwem prasy zagranicznej.

Hitler przyjął dziś przedstawicieli prasy zagranicznej, których zawiadomił o treści listu wystosowanego do prezydenta Hindenburga, poczem oświadczył, że jego i jego partji zwycięstwo nie miałyby żadnych ujemnych skutków wobec zagranicy, lecz wprost przeciwnie, nastąpiłaby znaczna poprawa stosunków między Niemcami a zagranicą.

ZUCHWAŁY NAPAD BANDYCKI

Berlin, 28 lutego. Na jednym z przedmieść Berlina dokonano wczoraj wieczór niezwykle zuchwałego napadu bandyckiego na restaurację. Późnym wieczorem zajeżdżała pod restaurację auto, w którym znajdowało się 5 uzbrojonych bandytów w wieku od 25 do 30 lat. Dwóch z nich pozostało w aucie, trzech zaś wtargnęło do lokalu. Steroryzowani rewolwerami gości, właściciela i służbę, bandyci ograbili kasę i bufet, poczem wraz z towarzyszami odjechali, nie ścigani przez nikogo.

POŻAR W PRZYTULKU DLA STARCÓW

Sztokholm, 29 lutego. W przytulku dla starców w Svaerdsjoe w Szwecji śródkowej wybuchł dziś nad ranem pożar, który z szaloną szybkością objął cały budynek. Wielu starców musiało się ratować przez okno, przyczem kilku doznało ciężkich obrażeń. Trzech pensjonariuszy poniosło śmierć w płomieniach, a dziewięciu uległo zatruciu dymem tak, że wszelkie wysiłki przywrócenia im do życia pozostały bez skutku.

TARDIEU W GENEWIE

Genewa, 29 lutego. Dzisiejszy dzień, wolny od posiedzeń oficjalnych, poświęcony został rozmowom poufnyim między poszczególnymi kierownikami delegacji na konferencję rozbrojeniową. — Specjalnie w tym celu przyjechał dziś rano do Genewy premier francuski Tardieu, który w nocy ponownie wyjeżdża do Paryża. W ciągu przedpołudnia Tardieu odbył dłuższą rozmowę z czechosłowackim ministrem spraw zagranicznych drem Benesem, który, jak wiadomo, jest generalnym sprawozdawcą konferencji rozbrojeniowej później zaś przyjął delegata niemieckiego Nadolnego, a następnie ministra Zaleskiego. Popołudniu odbył Tardieu konferencję z angielskim ministrem spraw zagranicznych sir John Simonem.

ODRZUCENIE SKARGI JEZUITÓW

Paryż, 28 lutego. Donoszą z Madrytu, że najwyższy trybunał apelacyjny odrzucił skargę zakonu jezuitskiego, protestującą przeciw rozwiązaniu zakonu i konfiskacie jego majątku.

KRWAWY BÓJKI POLITYCZNE

Berlin, 29 lutego. Podczas zabawy tanecznej w miejscowości Tessin w Meklenburgji doszło wczoraj wieczór do krwawej walki między hitlerowcami a komunistami. W toku walki 3 hitlerowców odniosło tak ciężkie rany, że walczą ze śmiercią. Poza tem około 20 osób odniosło rany lżejsze.

Madryt, 29 lutego. Podczas zgromadzenia „Akcji narodowej” w Grenadzie doszło wczoraj do starć z przeciwnikami polityczni, przyczem 5 osób odniosło rany ciężkie, a szereg uczestników został lżej rannych.

Nowy Jork, 29 lutego. W Buenos Aires doszło wczoraj podczas demonstracji partji radykalnej do krwawych walk ulicznych z przeciwnikami politycznymi. Gdy pochód demonstrantów znalazł się na Calle Florida przed budynkiem dziennika „Fronde” doszło z przeciwnikami politycznymi do starcia, podczas którego padło kilkadziesiąt strzałów. Trzy osoby zostały zabite na miejscu a około 40 osób odniosło rany. Demonstranci twierdzą, że strzelały padły z budynku dziennika „Fronde”. Policja przeprowadziła śledztwo, w następstwie którego aresztowano cały personal wydawnictwa, jak i w danej chwili przebywał w budynku.

St. Piłsudski naciągnął skarb państwa na 700.000 zł.

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 29 lutego.

Do sądu okręgowego wpłynęła skarga prokuratorji generalnej przeciw Stanisławowi Piłsudskiemu, znanemu ze spraw sądowych o czeki bez

pokrycia. Skarga prokuratorji generalnej zarzuca Piłsudskiemu uszkodzenie skarbu państwa na sumę 700 tysięcy złotych w związku z transakcjami, zawieraniem przez Piłsudskiego z kolejami polskimi.

Potworny mord dzieci

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 29 lutego.

Dziś w południe policja zaalarmowana została wiadomością o potwornym morderstwie dokonanym przy ul. Towarowej 10. W domu tym mieszkał Józef Witkowski z żoną Stefanią, 4-letnim synkiem Jurkiem i 14-letnią siostrą żony Jadwigą. Witkowski i jego żona są robotnikami. Dziś przed godz. 9 Witkowscy oboje wyszli do pracy, pozostawiając w domu dzieci. Około godz. 11 przedpołudniem przybył do mieszkania Witkowskiego brat jego żony 16-letni Kazimierz. Drzwi mieszkania zastał on otwarte. Gdy wszedł do izby, zobaczył leżące zwłoki potwornie pomordowanych Jurka i Jadwigi. Zawiadomiono policję i pogotowie ratunkowe. Lekarz stwierdził śmierć dzieci skutkiem podejrzenia gardła jakimś ostrym narzędziem, praw-

dopodobnie brzytwą. Nieszczęśliwe ofiary mają dosłownie odcięte głowy od tułowia. W mieszkaniu panuje nieład, szafy i komody potwierane.

Sąsiedzi żadnych krzyków nie słyszeli. Dotychczasowe dochodzenia policyjne wskazują na to, że zbrodniarzy było kilku. Zbrodni dokonano między godz. 9—10 i pół rano.

O zbrodni zawiadomiono Witkowskich. Witkowska na widok ciał pomordowanych zemdlala. Łupem morderców padły drobne oszczędności Witkowskich i drobna biżuterja. Według przypuszczeń, morderstwa dokonali znajomi Witkowskich, którzy byli dobrze poinformowani o stosunkach domowych.

Przed domem, gdzie dokonano potwornego morderstwa rabunkowego, gromadzą się tłumy publiczności.

Spisek faszystów w Finlandji

Sztokholm, 29 lutego. „Svenska Dagbladet” donosi z Lanmersföra o przygotowaniach lappowców (faszystów) w Finlandji do powstania. Na czele ruchu powstańczego stanął dawny szef sztabu generalnego Wallenius. Lappowcy koncentrują swe siły w Maetsaele i w Saemaejok. Dotąd nie doszło nigdzie do starć z wojskami rządowymi. — W rozmowie z korespondentem wymienionego dziennika przywódca lappowców Kosola oświadczył, że sytuacja jest bardzo poważna. Lappowcy występują do walki pod hasłem zupełnego wyte-

pienia marksizmu i obalenia obecnego systemu, panującego w Finlandji od paru lat. Władze fińskie wydały zarządzenia, zmierzające od stłumienia rewolty. Pociągi zdążające do Helsingforsu obsadzone są przez wojsko i policję. Podróźni poddawani są rewizji osobistej.

Helsingfors, 29 lutego. Oficjalna agencja telegraficzna donosi, że w Maentsaele zebranych jest około 3 tysiące Lappowców. Władze wydały szereg zarządzeń obronnych. Istnieje możliwość ogłoszenia w kraju stanu oblężenia.

Chińczyki trzymają się mocno

Paryż, 29 lutego. Dziś rano wojska japońskie podjęły generalny atak na pozycje chińskie pod Chapei, celem przerwania frontu chińskiego. Wczesnym rankiem artylerja japońska otworzyła silny ogień armami na pozycje chińskie, a równocześnie samoloty japońskie poczęły bombardować strategiczne punkty i linje kolejową, aby Chińczykom unemożliwić dowóz amunicji i napływ posiłków. Po parogodzinnej kanonadzie przystąpiła do ataku piechota, popierana przez samoloty, auta pancerne i czołgi. Mimo gwałtownego naporu Chińczycy dzielnie bronią swych stanowisk, a nawet tu i ówdzie podejmują pojedyncze wypadki przeciw nacierającemu Japończykom. Wedle niesprawdzonych wiadomości, — mieli wczoraj wieczór odzyskać wszystkie w sobotę utracone pozycje pod Kiangwan.

London, 29 lutego. Donoszą z Szanghaju, że na interwencję brytyjskiego admirała Kelly odbyła się konferencja chińsko-japońska, na której rozważano możliwość pokojowego załatwienia konfliktu. Japonję reprezentowali admirałowie Namura i Matsuoka, Chiny dawny minister spraw zagranicznych Wellington Koo i szef sztabu generalnego armji 19. Po parogodzinnych pertraktacjach konferencja została zerwana, ponieważ Japończycy uporczywie obstawali przy swych poprzednich żądaniach.

London, 29 lutego. Z Tokio donoszą, że rząd japoński skłonny jest do wzięcia udziału w konferencji „okrągłego stołu”, jaka miałaby być zwo-

łana do Szanghaju w celu zażegnania konfliktu chińsko-japońskiego, jednak pod warunkiem, że wojska chińskie będą wycofane z Szanghaju poza strefę 20 km. i że na tej konferencji nie będzie poruszana kwestja mandżurska, lecz wyłącznie kwestja szanghajska.

Moskwa, 28 lutego. — Wedle niepotwierdzonej skądinąd wiadomości sowieckiej, przybyło wczoraj do Kantonu dwadzieścia samolotów amerykańskich, przeznaczonych dla armji chińskiej. Mają jeszcze nadejść dalsze transporty samolotów amerykańskich, bowiem rząd chiński miał zawrzeć z firmami amerykańskimi umowę na dostawę sześćdziesięciu samolotów bojowych.

Moskwa, 29 lutego. Rząd sowiecki udzielił Japonji zezwolenia na mniejsze transporty wojsk japońskich na kolei wschodnio-chińskiej, jednak pod warunkiem, że transporty te nie będą większe, niż wymaga bezpieczeństwo życia i mienia obywateli japońskich. Dalej musi Japonja dać gwarancję, że nie zostaną naruszone prawa i interesy sowieckie w Mandżurji.

Nowy Jork, 29 lutego. Z japońskich kół poinformowanych donoszą, że z powodu akcji wojskowej w Chinach Japonja znalazła się w wielkich trudnościach finansowych. W najbliższym czasie ma być rozpisana wielka pożyczka wewnętrzna.

Genewa, 29 lutego. Komisja ankietowa Ligi Narodów, udająca się do Mandżurji przez Amerykę i Japonję, przyjechała dziś rano do Tokio.

JAK GINĄ GÓRNICZY

Nowy Jork, 29 lutego. Z 40 górników, zasypanych w sobotę w następstwie wybuchu w kopalni węgla w Bluefield (Zachodnia Wirginja) zdolano dotąd wydobyć 14 zabitych. Reszta znajduje się jeszcze pod ziemią. Akcja ratunkowa jest niezmiernie utrudniona, z powodu wydobywających się gazów.

Nowy Jork, 29 lutego. Dotąd wydobyto 22 zwłok ofiar sobotniej katastrofy górniczej w Bluefield. Brak jeszcze 18 górników, co do których niema już żadnej wątpliwości, aby znajdowali się jeszcze przy życiu.

BEZROBOCIE W AMERYCE

Nowy Jork, 29 lutego. Wedle obliczeń amerykańskiej Federacji związków zawodowych liczba bezrobotnych w Stanach Zjednoczonych z końcem lutego wynosi 8 milionów 300 tysięcy osób. Widoki na poprawę rynku pracy z wiosną są wedle

oceny związków zawodowych bardzo małe. Liczą że marzec przyniesie dalszy wzrost bezrobocia.

Uwolnienie b. więźnia brzeskiego

W sobotę wieczór zapadł w sądzie okręgowym we Lwowie wyrok w 6-dniowym procesie karnym przeciwko b. więźniowi brzeskiemu, b. posłowi ukraińskiemu Aleksandrowi Wisłockiemu, oskarżonemu o zbrodnię zaburzenia spokoju publicznego przez wygłaszanie na wiecach poseselskich przemówień o charakterze antypaństwowym. Na zasadzie werdyktu sędziów przysięgłych, którzy 12 głosami zaprzeczyli pytanom, Wisłocki został uwolniony od winy i kary.

Z SALI SĄDOWEJ

ZASĄDZENIE M. KEMPNERÓWNY
NA 3 MIESIĄCE ARESZTU

W sądzie grodzkim w Krakowie rozpatrywał sędzia dr. Krupński w sobotę sprawę Marii Kempnerówny, wmieszanej w znaną sprawę akademików zasądzonych przez sąd przysięgłych na ciężkie kary długoletniego więzienia. Kempnerówna wyrokiem sądu grodzkiego zasądzona została na 3 miesiące aresztu za należenie do nielegalnego stowarzyszenia komunistycznego.

Z sali koncertowej

STELLA DORTHEIMER

Pomiędzy młodymi skrzypkami krakowskimi p. Stella Dorthheimer znajduje się w pierwszym rzędzie. Wychowanka krakowskiego konserwatorium, po śmierci swego mistrza śp. prof. Chmielewskiego wyjeżdża do Budapesztu, gdzie kontynuuje swe studia pod kierownictwem prof. Studera, pochodzącego ze szkoły Hubaya. Publiczność nasza zna dobrze p. Dorthheimerównę z licznych występów w rozgłośni krakowskiej, na której ostatnim konkursie młoda skrzypaczka otrzymała pierwszą nagrodę. Koncerty radiowe i okolicznościowe występy przygotowała p. Dorthheimerównę do samodzielnego recitalu, na którym okazała się artystką dojrzałą do występów estradowych. Poważna i niecodzienna muzykalność pozwala skrzypaczce na trafne ujęcie stylistyczne wykonywanych utworów, czyto chodzi o monumentalny styl Beethovena w najdojrzalszej jego sonacie c-moll, czy o rokokowy wdzięk i filigranowość Mozarta, czy w końcu o traktowanie kompozytorów modernistycznych, reprezentowanych w programie przez Szymanowskiego i Bartoka. Strona techniczna usuwająca się w pierwszej części programu na drugi plan przed czysto muzyczną, okazała się w całej pełni w wirtuozowskim i najcięższym trudnościach „Fauscie” Wieniawskiego, wykonanym błyskotliwie i z elegancją, odpowiadającą jego założeniu. Drobne w końcu utwory, w rodzaju Alle-

gra Fiocca, Romanesci Achrona, Kaprysu wiedeńskiego Kreislera, okazały istic kobiecy wdzięk i subtelność koncertantki, a zarazem i temperament, któremu licznie zebrana publiczność nie mogła się oprzeć, darząc artystkę żywiołowymi oklaskami.

Świetny pianista prof. Jan Hoffman dostrajał się w sonacie do poziomu skrzypaczki, a w innych utworach okazał jeszcze raz swój nieomylny instylnki akompanjatorski.
Dr. W. M.

Związki i zgromadzenia

ZEBRANIE KOMISJI REWIZYJNEJ ODDZIAŁU MURARZY odbędzie się we wtorek 1 marca o godzinie 4 popołudniu (ul. Dunajewskiego 5).

POSIEDZENIE ZARZĄDU MURARZY KRAKOWSKICH odbędzie się we wtorek 1 marca o godzinie 5 popołudniu w lokalu własnym.

„PROJEKT USTAWY O TYMCZASOWYM STOSOWANIU WYJĄTKOWYCH ZASAD BILANSOWANIA”. Zorganizowany przez Koło Księgowych Związku Zawodowego Pracowników Umysłowych wieczór dyskusyjny z referatem Dra M. Lustgartena na temat powyższy odbędzie się we wtorek 1 marca br. w lokalu związkowym (ul. Sławkowska 6, I piętro). Początek o godzinie 7:30 wieczorem. Wstęp wolny. Goście mile widziani.

BACZNOŚĆ TUROWCY ZE WSZYSTKICH DZIELNIC KRAKOWA! W niedzielę 6 marca o godzinie 10:30 przedpołudniem w lokalu Organizacji młodzieży TUR w Podgórzu (ul. Smolki 9) odbędzie się drugie ogólne zebranie międzydzielnicowe. Obecność wszystkich zorganizowanych turowców obowiązkowa!

WALNE ZGROMADZENIE ZWIĄZKU PRACOWNIKÓW KOMUNALNYCH I INSTYTUCYJ UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ W POLSCE, ODDZIAŁ I-SZY W KRAKOWIE odbędzie się w niedzielę 6 marca o godzinie 10 przedpołudniem w sali Domu Robotniczego (ul. Dunajewskiego 5, II piętro oficyna). Porządek dzienny: 1) odczytanie protokołu z ostatniego walnego zgromadzenia, 2) sprawozdanie: a) zarządu, b) kasowe; 3) sprawozdanie komisji rewizyjnej; 4) wybór zarządu Oddziału, komisji rewizyjnej i sądu koleżeńkiego; 5) wnioski i interpelacje.

REPERTUAR

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Wtorek: „Tragedja bez bohatera” (nowość).
Środa: „Ifigenja w Aulidzie” (ceny zn.żone).
Czwartek: „Tragedja bez bohatera”.

KOLLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH
(Rynek gł. A—B 39) o godz. 7 wiecz.

Środa: Asystent U. J. Stanisław Turiski: Budowa gwiazd.
Piątek: Prof. U. J. dr. Witold Wilkosz: Statystyka w zagadnieniach naukowych.
Sobota: Prof. Tadeusz Biliński: Goethe jako człowiek i twórca (genjalne impromptu („Prafaust”).

KINOTEATRY

Adria: „Monte Carlo”.
Apollo: „Niech żyje wolność”.
Bagatela: „Raj ukradziony”.
Dom żołnierza: „W pogoni za milionami”.
Promień: „Tajemnica pokoju hotelowego Nr. 13”.
Słońce: „On albo ja” (Harry Peel).
Świt: „Orli szczyt”.
Sztuka: „W mrokach Paryża”.
Uciecha: „Tajemnica dworu Habsburgów”.
Wanda: „Romans” (Greta Garbo).
Warszawa: „Motyl brukowy” (Anna May Wong).

RADJO KRAKOWSKIE

Wtorek 1 marca

11.45: PAT. 11.58: Sygnał czasu, hejnał. 12.10: Gramofon. 13.10: Komunikaty: meteorologiczny i gospodarczy. 13.40: Pogadanki rolnicze z muzyką. 15.15: Chwilka lotnicza. 15.25: Odczyt z Warszawy: „Jak urządzić kuchnię nowoczesną w nowych i starych domach”. 15.45: Giełda pieniężna z Warszawy i komunikat dla żeglugi i rybaków. 15.50: Program dla młodzieży i dzieci starszych. 16.20: Odczyt z Warszawy. 16.40: Gramofon. 17.10: Odczyt z Warszawy: „Co to jest poprawność mowy?”. 17.35: Koncert symfoniczny z Warszawy. 18.50: Rozmaitości, komunikaty, krakowska giełda zbożowa. 19.10: Odczyt: „Polska a Słowiańszczyzna” — wygłosi prof. dr. Władysław Semkowicz. 19.30: Wiadomości sportowe. 19.35: Gramofon. 19.45: Dziennik radiowy. 20.00: Feljeton z Warszawy: „Miłość — czystością języka” — wygłosi p. Juliusz Kaden-Bandrowski. 20.15: Koncert popularny z Warszawy. — 21.55: Skrzynka pocztowa techniczna. 22.10: Koncert z Warszawy: arje operowe. 22.40: Komunikaty. 23.00: Muzyka lekka i taneczna. 24.00: Hejnał.

W BIBLIOTECE TUR

(Kraków, ul. Dunajewskiego 5).

sz do nabycia:

Kwartalnik socjalistyczny Nr. 1	2.—
Kalendarzyk Młodego Robotnika60
Spiewnik Młodego Robotnika80
Kantitz: Bojownicy jutra (podstawy socjalistycznego wychowania)	1.50
Krapotkin: Spolnicstwo a socjalizm wolnościowy60
Roszkowski: Urlopy wypoczynkowe	3.—
Sady pracy	2.40
Zagrodzki: Umowa o pracę pracown. umysłowych	3.—
Szymonowski: Umowa o pracę robotników	2.40
Ustawodawstwo Pracy. T. III. Inspekcja pracy	4.—
Porczak: Dyktator Piłsudski i Piłsudczyk	1.50
Porczak: Piłsietka sanacyjna50
Porczak: Walka o Demokrację	1.50
Kornicki: Zredukowani (epopeja robotnicza)80
Szkolnictwo w obliczu katastrofy	1.—
Z. N. M. S. Historia, ideologia i zadania50
Socjalizm. Zarys bibliograficzny i metodyczny	3.—
Fotografia Daszyńskiego	1.—
Zygmunt i Feliks Grossowie: Socjologia partii politycznej	2.50

Zamówienia z prowincji należy kierować wprost do Księgarni Robotniczej, Warszawa, ul. Warecka 9.

TOWARZYSTWO DOMU ROBOTNICZEGO W KRAKOWIE

Spółdzielnia zar. z o. o.

zawiadamia członków Spółdzielni, że we środę, dnia 16-go marca 1932 roku o godzinie 18 w sali Związków Zawodowych przy ulicy Dunajewskiego L. 5, II piętro odbędzie się

WALNE DOROCZNE ZGROMADZENIE CZŁONKÓW TOWARZYSTWA DOMU ROBOTNICZEGO

Porządek dzienny:

- 1) Odczytanie protokołu z poprzedniego Walnego Zgromadzenia;
- 2) Sprawozdanie Zarządu z zamknięcia rachunków za rok 1931;
- 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej Rady Nadzorczej;
- 4) Zatwierdzenie budżetu T-stwa domu na 1932 rok;
- 5) Wybór uzupełniający do Rady Nadzorczej i Komisji rewizyjnej;
- 6) Wnioski i interpelacje.

Na wypadek braku kompletu odbędzie się w tym samym dniu i z tym samym porządkiem dziennym, następnie Walne Zebranie o godzinie 19 wieczór, które będzie upoważnione do podjęcia uchwał prawomocnych bez względu na ilość obecnych.

Zarząd Tow. Domu Robotniczego

W Krakowie

RADJO-GRAMOFONY
oraz płyty gramofonowe
najkorzystniej zakupisz w firmie
„FAŁA”
Kraków, ul. Zwierzyniecka 17, Tel. 148-94.
Własne warsztaty — stacja ładowania akumulatorów radiowych.

NAJSTARSZ. FIRMA

Ł. KIRSCHNER

KRAKÓW, KARMELIKA 10, TEL. 100-32

Największy wybór najlepszych, tylko czysto wełnianych materjale na ubrania męskie, damskie i dziecięce

— oraz wielki wybór KANGARÓW I KRED NA UBRANIA WIZYTOWE

Ceny bardzo umiarkowane.

TANI TYDZIEŃ
w Księgarniach
T. S. L.

KRAKÓW, SW. ANNY 5
LWÓW, BATOREGO 32

od 22 lutego
do 5 marca

Olbrzymi

wybór

książek

Po cenach
zniżonych
30% do 80%
Katalogi bezpłatnie.

WAŻNE

dla PP. Profesorów!

Przepisuje się na maszynie dokumenty do legalizacji we wszystkich językach. Wykonanie wzorowe — po cenach przystępnych. Zlecenia z prowincji wykonuje się odwrotnie.

Ludwik Aksman
Kraków, Jagiellońska 7.

KARMELIC A14, Kraków, w podwórzu, praownia cukiernicza. Ciastka 18 gr. paczki 16 gr. palermo 10 dkg 1.— z czekoladki 1.—, herbatniki 40 gr. Torty od 2 5.—, zamówienia najtaniej.

Piękna bielizna „EGA” znówu potaniała — „EGA”. Fabryka bielizny, Kraków, Szewska 4.

SPÓDNICZ REK

posiada koutekja damska. Zgłoszenia pod „Spódnica”, do Biura ogłoszeń F. Stattersa Rynek 8.

NOWOŚCI W WEŁNACH NA SEZON WIOSENNY NADESZŁY:

JEDWABIE

AKSAMITY

WEŁWETY

PŁOTNA

STOŁOWIZNA

DYMKI

RĘCZNIKI

KAPY

KOŁDRY

KOCY I t. p.

NAJTANIEJ W NAJWIĘKSZYM WYBORZE KUPIE SIĘ

TYLKO

FREI WALDA

KRAKÓW, FLORJANSKA 44, I. PIĘTRO